

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษา

สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

โดย

นางสาวภัทรา ดำรงไทย

นางสาวอรพรรณ อินทโต

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761 427 สัมมนาปัญหาทางธุรกิจ

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2553

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษา
สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

โดย
นางสาวภัทรา ดำรงไทย
นางสาวอรพรรณ อินทโต

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761 427 สัมมนาปัญหาทางธุรกิจ
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2553

ที่ประชุมสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร พิจารณาแล้ว
อนุมัติให้งานวิจัย เรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบันของ
นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร” เสนอโดย
นางสาวภัทรา คำรงไทยและ นางสาวอรพรรณ อินทโต มีคุณค่าเพียงพอที่จะเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาในรายวิชาสัมมนาปัญหาทางธุรกิจ ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
ธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ

.....
(อาจารย์ ดร.ชนินทร์รัฐ รัตนพงศ์กัญญา)
หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

อาจารย์ที่ปรึกษา
อาจารย์ ดร.ชนินทร์รัฐ รัตนพงศ์กัญญา
คณะกรรมการสอบสัมมนาปัญหาทางธุรกิจ

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสพชัย พสุนนท์)

.....
ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ชนินทร์รัฐ รัตนพงศ์กัญญา)

...../...../.....

.....กรรมการ

(อาจารย์ภาวิณี กาญจนภา)

...../...../.....

12500092, 12500138: สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์/คุณภาพชีวิต/ความผูกพันต่อสถาบัน

ภัทรา ดำรงไทย และ อรพรรณ อินทโต : ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ชนินทร์รัฐ รัตนพงษ์ศิษย์. 86 หน้า.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบัน ของนักศึกษาวิชาการจัดการสาขาธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยศึกษาจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 220 คน โดยวิธีการเก็บแบบสอบถาม จากนักศึกษา และการวิจัยจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS ทำการวิเคราะห์ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในงานวิจัยครั้งนี้มีระยะเวลาในการศึกษาทั้งสิ้นรวมระยะเวลา 8 เดือน (มิถุนายน 2553 – มกราคม 2554)

ในการวิจัย พบว่า ระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาวิชาการจัดการสาขาธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ระดับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาวิชาการจัดการสาขาธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และคุณภาพชีวิตกับความผูกพันมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ปัจจัยที่ได้ทำการศึกษาทั้งหมดแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตทุกด้านมีผลต่อความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาวิชาการจัดการสาขาธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อความผูกพันที่ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ รายได้ ค่าใช้จ่าย ภูมิลำเนา อาชีพผู้ปกครองและผู้อุปการะที่มีความผูกพันต่อสถาบันที่แตกต่างกันคือ ระดับชั้นปีการศึกษา

คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2553

ลายมือชื่อนักศึกษา 1..... 2.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบัน ของนักศึกษาวิชาการจัดการสาขา
ธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ไม่อาจสำเร็จลงได้หากปราศจากการ
สนับสนุนและความร่วมมือของบุคคลหลายฝ่าย จึงขอแสดงความขอบคุณกับบุคคลเหล่านั้นไว้ ณ
ที่นี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ชนินทร์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้ความ
อนุเคราะห์ในการให้คำแนะนำปรึกษา ให้ความรู้ แนวคิด ข้อคิดเห็นตลอดจนตรวจทานแก้ไขเป็น
อย่างดีเยี่ยม จนการศึกษาครั้งนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดาวลอย กาญจนมณีเสถียร ที่ให้คำปรึกษาและ
การอนุเคราะห์ในการตรวจสอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ประพล เปรมทองสุข ที่ให้คำปรึกษาและการอนุเคราะห์ใน
การใช้โปรแกรม SPSS

ขอกราบขอบพระคุณครอบครัวที่เป็นกำลังใจในการเรียนและการทำงานต่างๆ จึงทำ
ให้การวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จได้

ขอบคุณเพื่อนๆที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จไปได้ด้วยดี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

สารบัญ

		หน้า
	บทคัดย่อ.....	ค
	กิตติกรรมประกาศ.....	ง
	สารบัญตาราง.....	ช
	บทที่	
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
	วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
	สมมติฐานการศึกษา.....	3
	ขอบเขตการวิจัย.....	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
	นิยามศัพท์.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
	คุณภาพชีวิต.....	8
	ความผูกพันต่อสถาบัน.....	17
	ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบัน.....	23
	ประวัติความเป็นมาและหลักสูตรของคณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป.....	24
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
	วิธีการศึกษา.....	33
	ประชากรที่ใช้ในการศึกษา.....	33
	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	34
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
	การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
	การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
	ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม.....	40

ตารางที่	หน้า
ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการ ธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.....	44
ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความผูกพันต่อสถาบัน.....	51
ส่วนที่ 4 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.....	54
ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคุณภาพชีวิตกับความ ผูกพันต่อสถาบัน.....	64
ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ.....	64
5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	67
สรุปผลการวิจัย.....	67
อภิปรายผลวิจัย.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	73
บรรณานุกรม.....	74
ภาคผนวก.....	77
ประวัติผู้วิจัย.....	86

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	40
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นปี.....	41
3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้.....	41
4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าใช้จ่าย.....	42
5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิลำเนา.....	42
6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง.....	43
7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามผู้อุปการะ.....	43
8 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคุณภาพชีวิตของ นักศึกษสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย ศิลปากรด้านการเรียนการสอน.....	44
9 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคุณภาพชีวิตของ นักศึกษสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย ศิลปากร ด้านกิจกรรมนักศึกษา.....	45
10 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคุณภาพชีวิตของ นักศึกษสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย ศิลปากร ด้านสภาพแวดล้อม.....	46
11 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคุณภาพชีวิตของ นักศึกษสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย ศิลปากร ด้านสิ่งแวดล้อม.....	48
12 แสดงค่าร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพชีวิตของ นักศึกษสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านโอกาสในการศึกษาต่อ.....	49
13 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคุณภาพชีวิตของ นักศึกษสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย ศิลปากร ด้านโอกาสในการทำงาน.....	50
14 แสดงค่าร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความผูกพันต่อ สถาบันของนักศึกษสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านทัศนคติ.....	51

ตารางที่	หน้า
15 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความผูกพันต่อ สถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน.....	52
16 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความผูกพันต่อ สถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านการมีส่วนร่วม.....	53
17 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการ ธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามเพศ ด้วยวิธี T-Test.....	54
18 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชา การจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามชั้นปี ด้วยวิธี One-Way ANOVA.....	55
19 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบความผูกพัน ต่อสถาบันด้านทัศนคติ จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ โดยวิธีการ ทดสอบ LSD.....	56
20 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบความผูกพัน ต่อสถาบันด้านการส่งเสริมและสนับสนุนจำแนกตามระดับการศึกษาเป็น รายคู่ โดยวิธีการทดสอบ LSD.....	56
21 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชา การจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตาม รายได้ ด้วยวิธี One-Way ANOVA.....	57
22 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชา การจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตาม ค่าใช้จ่าย ด้วยวิธี One-Way ANOVA.....	59
23 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัด การธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตาม ภูมิภาค ด้วยวิธี One-Way ANOVA โดยวิธีการทดสอบ LSD.....	60

ตารางที่	หน้า
24 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการ ธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามอาชีพ ผู้ปกครอง ด้วยวิธี One-Way ANOVA.....	62
25 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการ ธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามผู้อุปการะ ด้วยวิธี One-Way ANOVA.....	63
26 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบัน ด้วยวิธี Spearman Rank Correlation.....	64

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบัน เศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยี มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงส่งผลการดำเนินชีวิตของคนในสังคมในปัจจุบัน ที่จะต้องพบเจอปัญหาและอุปสรรคต่างๆที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ คนส่วนใหญ่จึงต้องการหาโอกาสที่ดีในการเพิ่มความรู้ ทักษะ และคุณภาพชีวิตที่ดีจากสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับในสังคม เพื่อสร้างโอกาสในการเจริญก้าวหน้าในอนาคต และสามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆได้ ดังนั้นองค์กรจึงควรดำเนินงานที่จะต้องพัฒนาสถาบันและนักศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ มีทัศนคติที่ดี มีคุณธรรม และจริยธรรม พัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาให้สามารถเผชิญกับปัญหาและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วได้

สถาบันการศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างบุคลากรที่ดีในอนาคต มีบทบาทในการให้ความรู้ อบรม สั่งสอน และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่นักศึกษา เพื่อให้ศึกษามีคุณสมบัติเป็นคนดี คนเก่ง ของสังคม เพราะมนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญ และจำเป็นในการพัฒนาประเทศชาติ จึงจำเป็นต้องสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีจริยธรรม ตลอดจนการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเมื่อออกจากสถาบันไปแล้ว สถาบันจึงเปรียบเสมือนองค์กรที่จะต้องสร้างคุณภาพชีวิตของบุคลากรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความผูกพันต่อองค์กร

การพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อให้เกิดความผูกพันต่อสถาบัน จะต้องสร้างทัศนคติ ค่านิยมที่มีต่อการศึกษาและสภาพแวดล้อมที่ดีภายในสถานศึกษา สร้างแรงจูงใจให้แก่นักศึกษาให้มีความขยันหมั่นเพียรที่จะศึกษาหาความรู้และมุ่งมั่นไปสู่ความสำเร็จในชีวิต สร้างความเชื่อมั่นในตัวของนักศึกษา ให้กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น และแสดงความสามารถของตนเองออกมา สร้างจริยธรรม คุณธรรม ความซื่อสัตย์ ให้เกิดเป็นนิสัย เพื่อที่จะดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ สิ่งเหล่านี้จะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อสถาบันและบุคลากร จึงนำไปสู่ความรู้สึกที่ผูกพันต่อสถาบัน ทำให้บุคลากรเกิดความจงรักภักดี มีความต้องการที่จะพัฒนาสถาบันให้ดีขึ้น และสร้างชื่อเสียงที่ดีให้แก่สถาบัน

คุณภาพชีวิต คือสิ่งที่เราสามารถสัมผัสได้ด้วยกาย และใจ มีความสำคัญต่อบุคคลและสังคม แต่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี จะต้องได้มาด้วยการเสาะหา ดัง (นิสาร์ตัน ศิลปเดช 2539 : 66, อ้างถึงใน เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ 2541 : 163)กล่าวว่า คุณภาพชีวิตเป็นสิ่งที่มนุษย์กำหนด สร้างขึ้น และชวนขยายให้ได้มาด้วยตัวเองนอกจากนั้น ยังเป็นเกณฑ์หรือมาตรฐานที่จะทำให้มนุษย์ได้พัฒนาตนเองไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนา และการศึกษาที่เป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ฉะนั้นการพัฒนาคนเพื่อไปพัฒนาประเทศชาติให้อยู่รอดและได้เปรียบในการแข่งขันจึงถือเป็นภารกิจของทุกภาคส่วนของสังคม สิ่งสำคัญของการพัฒนาคน คือ การศึกษา เพราะการศึกษาเป็นการลงทุน รูปแบบหนึ่งที่ทำให้คนมีคุณภาพมากขึ้นและการศึกษาเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้ เป็นเครื่องมือในการหล่อหลอมบ่มเพาะ ให้คนเป็นทุนมนุษย์ ดังจะเห็นได้จากดัชนีชี้วัดความเจริญรุ่งเรืองของประเทศใดก็ตามก็ขึ้นอยู่กับ “ ปัญหา ” ของคนในชาติส่งผลให้ “ การศึกษา ” มีความสำคัญมากที่สุดในการกำหนดอนาคตของประเทศ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 (สุขศรี สงวนศักดิ์ 2552:2) กล่าวว่าไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับจุดหมายของการจัดการศึกษาโดยทั่วไปที่เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และคนมีความสุข คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และคนมีความสุข

นิวแมน (Neumann and Neumann, 1984 : 272-273, อ้างถึงใน วชิระ ชาวหาม 2543 : 14) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาไว้ดังนี้

1. เป็นการวัดเกี่ยวกับการที่นิสิตมีส่วนร่วมในเป้าหมายและค่านิยมของสถาบัน
2. ความผูกพันต่อสถาบันของนิสิต จะสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติที่นักศึกษามีต่อสถาบันทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ (Learning Experience) และการจัดกิจกรรมต่างๆของสถาบัน
3. ความผูกพันต่อสถาบันของนิสิต ไม่เพียงแต่จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนิสิตที่แสดงออกในระหว่างที่ศึกษาอยู่สถาบันเท่านั้น (เช่น การออกกลางคัน และการปฏิบัติตัวต่างๆ ของนิสิต) แต่ยังมีผลต่อความสำคัญระหว่างนิสิตกับสถาบันในอนาคตด้วยซึ่งจะเห็นได้จากสิ่งต่อไปนี้ คือ 1) การที่นิสิตได้แสดงออกถึงความตั้งใจที่ใ้ความพยายามที่จะทำทุกอย่างเพื่อสถาบัน 2) นิสิตมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะติดต่อสัมพันธ์กับสถาบันอย่างต่อเนื่องตลอดไป 3) การที่ศิษย์เก่าให้ความช่วยเหลือสนับสนุนต่อสถาบัน

4. ความผูกพันต่อสถาบันของนิสิต มีความสัมพันธ์กับการที่ทำให้สถาบันเป็นที่ดึงดูดความสนใจของนิสิตให้เข้ามาศึกษาต่อเพิ่มมากขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบัน โดยศึกษาในกลุ่มของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี เพื่อผลที่ได้จากการทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถาบัน และเป็นแนวทางในการปรับปรุงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความผูกพันอันดีระหว่างสถาบันและนักศึกษา ทำให้สถาบันสามารถดำเนินงานได้อย่างบรรลุเป้าหมาย และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่สถาบันตลอดไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. เพื่อศึกษาระดับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. นักศึกษาที่มีลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ภูมิลำเนา ระดับชั้นปีการศึกษา รายได้ ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ภูมิลำเนา อาชีพผู้ปกครองและผู้อุปการะ มีผลต่อความผูกพันต่อสถาบันในระดับที่ต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบัน ของนักศึกษสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้ศึกษาถึงปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีการศึกษา รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ภูมิลำเนา อาชีพผู้ปกครอง ผู้อุปการะ ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิต ด้านการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโอกาสในการศึกษาต่อ ด้านโอกาสในการทำงาน และ ความ

ผูกพันต่อสถาบัน ในด้านทัศนคติ ด้านการส่งเสริมและการสนับสนุนด้านการมีส่วนร่วมโดยศึกษาในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี คณะวิทยาการจัดการ สาขาธุรกิจทั่วไปจำนวนประชากร 478 คน ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนตุลาคม 2553 ถึงเดือนธันวาคม 2553 เป็นเวลา 3 เดือน

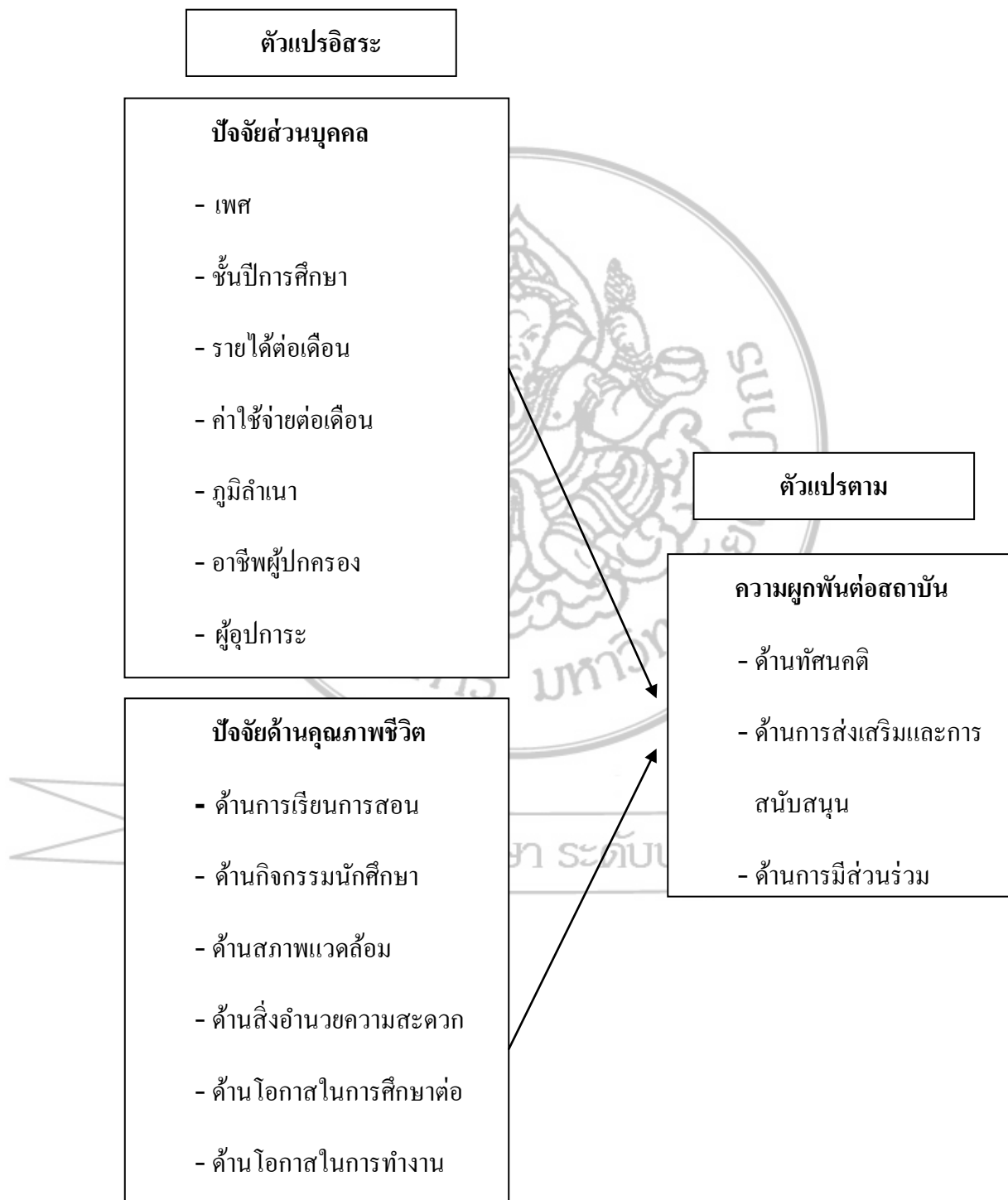
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. ทำให้ทราบถึงระดับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตต่อความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นด้วยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

นิยามศัพท์

เพศ หมายถึง โดยธรรมชาตินั้นมี 2 เพศ คือ ชาย หญิง

ชั้นปีการศึกษา หมายถึง ชั้นปีการศึกษาที่ 1-4

รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้ที่นักศึกษาได้รับต่อเดือน

ค่าใช้จ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาต้องใช้จ่ายต่อเดือน

ภูมิลำเนา หมายถึง สถานที่อยู่ของบุคคลตามกฎหมาย หรือ ถิ่นที่อยู่อันเป็นแหล่งสำคัญการมีภูมิลำเนา มีประโยชน์ต่อบุคคล เช่น การมีสิทธิหรือการใช้สิทธิตามกฎหมาย การเลือกตั้ง สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเข้ารับราชการทหาร การเสียภาษี การเข้าศึกษาเล่าเรียน การส่งหมายเรียก การฟ้องคดี เป็นต้น

ผู้อุปการะ หมายถึง ผู้อุปการะเลี้ยงดู หรือ บุคคลที่ให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลอื่น การตัดสินใจเป็นพ่อแม่อุปการะให้กับเด็ก

ด้านการเรียนการสอน หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ของการเรียนการสอนที่ได้รับการจัดให้มีความสัมพันธ์กันและส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ด้านกิจกรรมนักศึกษา หมายถึง งานหรือกิจกรรมทั้งหมดที่กระทำอย่างเป็นระบบ เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเอง ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและบุคลิกภาพให้เต็มตามศักยภาพเป็นกิจกรรมนอกหลักสูตรที่นักศึกษาจัดขึ้นเองด้วยความสมัครใจ ซึ่งไม่ได้ระบุไว้ในหลักสูตร หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า "กิจกรรมนอกหลักสูตร"

ด้านสภาพแวดล้อม หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต รวมทั้งที่เป็นรูปธรรม (สามารถจับต้องและมองเห็นได้) และนามธรรม มีอิทธิพลเกี่ยวข้องถึงกัน เป็นปัจจัยในการเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ผลกระทบจากปัจจัยหนึ่งจะมีส่วนเสริมสร้างหรือทำลายอีกส่วนหนึ่ง อย่างหลีกเลี่ยงมิได้ สิ่งแวดล้อมเป็นวงจร และ วัฏจักรที่เกี่ยวข้องกันไปทั้งระบบ

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง การอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา ด้านการเดินทาง เทคโนโลยี การบริการ อุปกรณ์การเรียนการสอน เป็นต้น

ด้านโอกาสในการศึกษาต่อ หมายถึง โอกาสที่จะเพิ่มเติมในเรื่องที่ได้ศึกษามาแล้วในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย เมื่อบุคคลจบจากการศึกษาไปประกอบอาชีพแล้วระยะหนึ่ง มีความจำเป็นต้องหาความรู้เฉพาะ หรือที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นเพิ่มเติม เพื่อปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ถ้าปรากฏว่าในวิชานั้นมีผู้ค้นหาได้ความรู้ใหม่ ก็ไปสมัครเรียนการเรียนแบบนี้เป็นลักษณะต่อเนื่องจากที่เรียนแล้วในเบื้องต้นไม่มีที่สิ้นสุด เพราะวิชาการจะเกิดขึ้นใหม่เรื่อยๆ ต้องหาความรู้

เพิ่มเติมให้ทันโลก สถานศึกษาในระดับอุดมศึกษา และอาชีวศึกษา จะจัดหลักสูตรเฉพาะในระยะสั้นบ้างยาวบ้างสำหรับผู้ต้องการศึกษาต่อ โดยไม่ให้ปริญญาบัตร หรือประกาศนียบัตร แต่อาจให้ใบรับรองซึ่งเป็นคนละแบบกับการเข้าศึกษาต่อเพื่อให้ได้ประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตร

ด้านโอกาสในการทำงาน หมายถึง นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรมีโอกาสด้านการทำงานเพิ่มขึ้น โดยมีการประชาสัมพันธ์บริษัทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษา มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการเข้าทำงาน การจัดหลักสูตรการฝึกงานให้แก่นักศึกษา เป็นต้น

คุณภาพ หมายถึง ลักษณะดี ลักษณะพิเศษ ลักษณะประจำตัว

ชีวิต หมายถึง ความเป็นอยู่ ตรงข้ามกับความตาย

คุณภาพชีวิต หมายถึง คุณภาพในด้านสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา การเมือง และศาสนา ซึ่งเป็นค่าเทียบเคียง ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวแน่นอน กล่าวคือ ทุกคนหรือทุกประเทศ อาจจะมีการกำหนดมาตรฐานต่างกันไปตามต้องการ และความต้องการคุณภาพชีวิตนี้ย่อมจะเปลี่ยนแปลงไปได้ตามกาลเวลาและกาลเทศะ (ศิริ ฮามสุโพธิ์ 2543:56)

บุคลากร หมายถึง นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ สาขาธุรกิจทั่วไป มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ความผูกพัน หมายถึง ระดับมากน้อยของความรู้สึกเป็นเจ้าของหรือความจงรักภักดีที่มีต่อสถาบัน ขอมริบเป้าหมายและการประเมินสถาบันในทางที่ดี

องค์กร หมายถึง มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

สถาบัน หมายถึง สิ่งซึ่งคนในส่วนรวม จัดตั้งให้มีขึ้นเพราะเห็นประโยชน์ว่ามีความต้องการและจำเป็นแก่วิถีชีวิตของตน ได้แก่ สถาบันการศึกษา

ความผูกพันต่อสถาบัน หมายถึง ความผูกพันต่อองค์กร คือความรู้สึกดีๆ ที่นักศึกษา มีต่อสถาบัน ต่อเพื่อนและต่ออาจารย์ วัตถุประสงค์จากความเต็มใจและความพยายามในการปฏิบัติงานให้กับสถาบันอย่างเต็มที่

ด้านทัศนคติ หมายถึง มุมมอง ความคิด ความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสถาบันทั้งในทางลบ และทางบวก

ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน หมายถึง การผลักดันหรือการช่วยเหลือสถาบันให้สถาบันมีชื่อเสียงในทางที่ดี และมีภาพพจน์ที่ดี

ด้านการมีส่วนร่วม หมายถึง การเป็นส่วนหนึ่งในการเข้าร่วมกิจกรรมของสถาบัน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถาบันให้ดียิ่งขึ้น

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาสาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในส่วนของทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. คุณภาพชีวิต

1.1 ความหมายของคุณภาพชีวิต

1.2 ลักษณะชีวิตที่มีคุณภาพ

1.3 ความสำคัญของคุณภาพชีวิต

1.4 องค์ประกอบของคุณภาพชีวิต

1.5 ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2. ความผูกพันต่อสถาบัน

2.1 ความหมายความผูกพันต่อสถาบัน

2.2 ความสำคัญของความผูกพันต่อสถาบัน

2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กร

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบัน

4. ประวัติความเป็นมาและหลักสูตรของคณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

4.1 ประวัติความเป็นมา

4.2 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

4.3 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. คุณภาพชีวิต

1.1 ความหมายของคุณภาพชีวิต

ถ้าจะพิจารณาความหมายของคุณภาพชีวิตรวมๆ กัน ไปก็เห็นจะต้องยกเอาพุทธภาษิตที่ว่า “อโรคยา ปรมาลาภา” คือความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐเป็นปฐมบทเพราะตัวโรคไม่ว่าจะเป็นโรคของกายก็ดี หรือโรคของจิตก็ดีนั้นเป็นเครื่องบั่นทอนคุณภาพชีวิตในทุกทิศทุกทาง ที่ทุกคนจำเป็นต้องตระหนักในเรื่องนี้ก่อนสิ่งอื่นใดทั้งสิ้น

กระบวนการทางด้านจิตใจ ล้วนอยู่ภายใต้อิทธิพลขององค์ประกอบต่าง ๆ รวมทั้งค่านิยมด้วย ซึ่งหากเป็นนิยามแบบเดียวกันก็หมายถึงคนทุกคน โดยไม่มีการคำนึงถึงความแตกต่างทางด้านอายุ ช่วงชั้นทางสังคม การศึกษา ซึ่งคงยากที่จะยอมรับได้จากเหตุผลดังกล่าวจึงยากที่จะกำหนดนิยามของ “คุณภาพชีวิต” ให้ยอมรับกันเป็นสากล อย่างไรก็ตามได้มีผู้ให้นิยามไว้หลากหลาย ดังนี้(พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525 : 45, อ้างถึงใน สุขศรี สงวนศักดิ์ 2552 : 6) เขียนไว้ว่าคุณภาพชีวิตประกอบด้วยคำ 2 คำ คือคุณภาพ และชีวิต คุณภาพ หมายถึงลักษณะความดี ลักษณะประจำบุคคลหรือสิ่งของ ชีวิต หมายถึงความเป็นอยู่ สรุปได้ว่าคุณภาพชีวิต หมายถึง ลักษณะความเป็นอยู่ที่ดี

(สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ 2548, อ้างถึงใน สุขศรี สงวนศักดิ์ 2552 : 6) กล่าวว่า ความสุขที่เป็นผลมาจากปัจจัยภายนอก หรือทั่ว ๆ ไปใช้คำว่า “ความอยู่ดีมีสุข” หรือ “คุณภาพชีวิต” ซึ่งเป็นรูปธรรม และวัดเชิงภาวะวิสัย (Objective) ดัชนีที่ใช้ในปัจจุบันเป็นการวัดองค์ประกอบความสุขจากปัจจัยภายนอกเช่น สุขภาพ ระดับการศึกษา การทำงาน สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สภาพครอบครัว ความเป็นอยู่สภาพความเป็นอยู่ในชุมชน

(สกุลไทย 2542 : 2) มนุษย์ทุกเพศเผ่าพันธุ์ในโลก เมื่อเกิดมาแล้วย่อมล้วนประสงค์การมีชีวิตที่เป็นสุข แต่การมีชีวิตที่เป็นสุขนั้นควรจะต้องประกอบด้วยปัจจัยใดบ้าง หลายคนนึกถึงสิ่งหรือเหตุการณ์แวดล้อมใกล้ตัว และมีไม่น้อยที่นึกถึงสิ่งที่ไกลออกไปกว่านั้น หลายคนยังนึกไม่ถึงว่าแต่ละส่วนแต่ละสิ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างยากที่จะแยก คือคิดแยกส่วนมากกว่ารวมส่วน เพราะประสบการณ์ในชีวิตของแต่ละคนมักคุ้นเคยกับเหตุการณ์ที่ละอย่าง เมื่อคิดให้ลึกซึ้งแล้วก็จะเข้าใจได้ไม่ยากว่าทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิต ในโลก ล้วนสัมพันธ์กันเป็นวัฏจักร และหมุนเวียนกันไปเช่นนั้นตลอดกาล แม้ชีวิตจะดับสิ้นไปแล้ว ธรรมชาติก็ยังคงหมุนเวียนอยู่เช่นนั้นและเป็นเช่นนั้นเสมอ

ลิว (Liu 1975 : 1, อ้างถึงใน อุบล เสดียรปภิรณกรณ์ 2539 : 90) คุณภาพชีวิตเป็นชื่อใหม่ของความคิดเดิมซึ่งถ้าเรียกเป็นชื่อทางด้านจิตวิสัยก็ใช้คำว่า อยู่ดี กินดี มีสุข คือการเป็นอยู่ที่ดีของคนและสิ่งแวดล้อมตามสภาพต่างๆไป ในด้านส่วนบุคคลคุณภาพชีวิตจะแสดงออกในรูปของความต้องการ เมื่อได้รับการตอบสนองแล้วจะทำให้บุคคลนั้นๆมีความสุข หรือความพอใจ

ชาร์มา (Sharma 1975 : 109-131, อ้างถึงใน อุบล เสดียรปภิรณกรณ์ 2539 : 90) อธิบายว่าคุณภาพชีวิตเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อนมาก ทั้งนี้ เพราะ คุณภาพชีวิตหมายถึงเรื่องของความพึง

พอใจ อันเกิดมาจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทางจิตใจและสังคม ทั้งในระดับจุลภาค และมหภาค และยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของสังคมในการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของสมาชิกในสังคมด้วย

(ยูกา อุดมศักดิ์ 2516 : 82, อ้างถึงใน อุบล เสถียรปภิรณกรณ 2539 : 90) กล่าวได้ว่า คุณภาพชีวิตหมายถึง คุณภาพในด้านสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา การเมืองศาสนา ซึ่งเป็นค่าเทียบเคียงไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวแน่นอน กล่าวคือ ทุกคนหรือทุกประเทศ อาจจะทำหนดมาตรฐานต่างกันตามต้องการ และความต้องการในด้านคุณภาพชีวิตนี้ย่อมเปลี่ยนแปลงไปได้ตาม เวลา และภาวะ

(ชัยวัฒน์ ปัญญาพงษ์ และคณะ 2521 : 138, อ้างถึงใน อุบล เสถียรปภิรณกรณ 2539 : 90) ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตว่า ชีวิตที่มีคุณภาพ หมายถึง ชีวิตที่ไม่เป็นภาระ และไม่ก่อให้เกิดปัญหาให้กับสังคม เป็นชีวิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีความเพียบพร้อม และสามารถที่จะดำรงทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและ ค่านิยมของสังคม สามารถแก้ปัญหา เฉพาะหน้าหรือปัญหาที่สลับซับซ้อนได้ สามารถคาดคะเน เหตุการณ์ข้างหน้าได้อย่างถูกต้อง และสามารถหาวิธีการอันชอบธรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตน ประสงค์ ภาวดี เครื่องมือ และทรัพยากรที่มีอยู่

(พัฒน์ฉิน กิติพราภรณ์ 2531 : 7, อ้างถึงใน สุขศรี สงวนสัตย์ 2552 : 7) ให้คำจำกัดความไว้ว่าคุณภาพชีวิต หมายถึง ชีวิตที่มีความสุข ความสุขในที่นี้เกิดได้จาก 1) ความสุขทางกาย หมายถึงการมีความเป็นอยู่ที่ดี เช่นมีที่อยู่อาศัยดี มีสุขภาพดี มีสาธารณูปโภค เช่น การคมนาคมดี มีสภาพแวดล้อมที่ดี เช่น อากาศบริสุทธิ์ และยังรวมไปถึงการพักผ่อนและสันทนาการที่ดี มีความสุขทางใจได้มาจากความรู้จักพอดี พอใจในสภาพที่เป็นอยู่ การมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความรัก ความอบอุ่น ผูกพันในครอบครัวและเพื่อนมนุษย์ มีความอดทนเสียสละและสร้างประโยชน์ให้กับสังคม

(พิทยา สายหู 2516 : 16, อ้างถึงใน อุบล เสถียรปภิรณกรณ 2539 : 91) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตหรือชีวิตที่มีคุณภาพไว้ดังนี้ ชีวิตที่มีคุณภาพคือชีวิตที่ทำประโยชน์ให้ผู้อื่น ในสังคม ครอบครัวต้องเป็นแห่งแรกที่สร้างคุณภาพชีวิต คนรวยไม่จำเป็นต้องมีคุณภาพชีวิตดีเสมอไป ในทางตรงข้ามคนที่ไม่ยากจนจนเกินไปก็ไม่จำเป็นต้องขาดคุณภาพชีวิตหรืออาจมีคุณภาพชีวิตได้

(สิปปนนท์ เกตุทัต 252 8: 2, อ้างถึงใน อุบล เสถียรปภิรณกรณ 2539 : 91- 92) ให้ ความหมายของคุณภาพชีวิตไว้ว่า ชีวิตที่มีความสุข ชีวิตที่สามารถปรับตัวเองเข้ากับธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อมได้ ทั้งสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และสิ่งแวดล้อมทางสังคม และสามารถปรับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและสังคมให้เข้ากับตน โดยไม่เบียดเบียนกัน

(พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ 2530 : 7 , อ้างถึงใน นพรัตน์ เรียบทวี 2548 : 11) ได้กล่าวว่า คุณภาพชีวิตเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับแต่ละคน ในลักษณะของความรู้สึกพอใจในสภาพที่ตนเองมีอยู่ เป็นอยู่ ใด้รับอยู่ และปฏิบัติอยู่เป็นประจำวัน ในแต่ละคนจะมีความพอใจแตกต่างกัน

(ณรงค์ศักดิ์ ตะละภักดิ์ และคนอื่นๆ 2535 : 10, อ้างถึงใน นพรัตน์ เรียบทวี 2548 : 11) ให้ความหมายว่า คุณภาพชีวิตหมายถึง การมีชีวิตที่พัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ที่พึ่งตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับปรุงตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและทำให้ผู้อื่นเป็นสุขด้วย

จากคำจำกัดความที่กล่าวมาแล้วนั้นพอจะกล่าวได้ว่า คำจำกัดความส่วนใหญ่จะมีความหมายคล้ายคลึงกันคือจะกล่าวถึงคุณภาพชีวิตในด้านร่างกาย สติปัญญา ความคิด สุขภาพร่างกาย สุขภาพจิต ความสามารถในการแก้ปัญหา การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ที่บุคคลเป็นสมาชิกของสังคม

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง การที่บุคคลสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ทั้งทางด้าน การเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโอกาสในการศึกษาต่อ ด้านโอกาสในการทำงาน

1.2 ลักษณะชีวิตที่มีคุณภาพ

การมีคุณภาพชีวิตที่ดีเป็นความมุ่งหมายสูงสุดของความเป็นมนุษย์ แต่เท่าที่ผ่านมาการพัฒนาประชากรยังมิได้มุ่งเน้นที่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรเท่าที่ควร สิ่งที่เป็นทอนคุณภาพชีวิตของประชากรไทยมากที่สุดสามประการคือ การขาดการศึกษา ความยากจนและโรคภัยไข้เจ็บ ซึ่งทั้งสามประการนี้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เป็นปัญหาวัฏจักรที่ทำให้ปัญหาอื่นๆของประเทศไม่สามารถแก้ไขได้โดยง่าย การพัฒนาประเทศจึงเป็นไปอย่างเชื่องช้า ดังนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้มีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตไว้ด้วย

ตัวอย่างลักษณะประชากรที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี (ชเนศ กองประเสริฐ 2533 : 18, อ้างถึงใน อุบล เสถียรปรีณกรณ์ 2539 : 93) ได้แก่

1. เป็นบุคคลซึ่งมีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ
2. เป็นบุคคลซึ่งมีคุณธรรม จริยธรรม มโนธรรมและศีลธรรม
3. เป็นบุคคลซึ่งมีศาสนาในศาสนาหนึ่งเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว และชี้แนะการดำเนินชีวิต
4. เป็นบุคคลซึ่งไม่เป็นภาระและไม่ก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคม

5. เป็นบุคคลซึ่งมีการศึกษาและประสบการณ์พอสมควร
6. เป็นบุคคลซึ่งมีฐานะเศรษฐกิจไม่ต่ำเกินไป จนทำให้เกิดภาระหนี้สิน
7. เป็นบุคคลซึ่งเจริญเติบโตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ทั้งร่างกายและจิตใจตลอดความปลอดภัยมั่นคงในทรัพย์สิน
8. เป็นบุคคลซึ่งประพฤติปฏิบัติตามประเพณี วัฒนธรรม และหน้าที่ที่สังคมคาดหวัง
9. เป็นบุคคลซึ่งสามารถดำเนินกิจกรรม เพื่อให้ได้มาในสิ่งที่พึงประสงค์ด้วยวิธีที่ชอบและประหยัด

10. เป็นบุคคลซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ
11. เป็นบุคคลซึ่งสามารถคาดคะเนเหตุการณ์ข้างหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ
12. เป็นบุคคลที่ก่อปรไปด้วยเมตตาจิต เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ต่อบุคคลทั่วไป
13. เป็นบุคคลซึ่งสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมสังคม เศรษฐกิจและการเมือง
14. เป็นบุคคลซึ่งมีอุดมคติและอุดมการณ์ในการสร้างสรรค์ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้ตนเองและสังคม
15. เป็นบุคคลซึ่งรู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเอง และของบุคคลอื่นเป็นอย่างดีปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม
16. เป็นบุคคลซึ่งมีน้ำใจนักกีฬา รู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักถ่อมตัว
17. เป็นบุคคลซึ่งสามารถเสียสละส่วนตัวเพื่อส่วนรวมได้
18. เป็นบุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ
19. เป็นบุคคลซึ่งมีความมานะ อดทน ขยันหมั่นเพียร
20. เป็นบุคคลที่มีความหวังในอนาคตและในชีวิต

(เห็นใจ เลขาวิช 2523 : 5, อ้างถึงใน อุดล เสถียรปภิธรรม 2539 : 94-95) ได้กล่าวถึง ประชากรที่มีคุณภาพชีวิตต่ำมักจะมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ขาดเงิน ขาดสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ขาดเงินที่จะจับจ่ายใช้สอย “ซักร้านไม่ถึงหลัง” ขาดแคลนปัจจัยสี่ ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ชีวิตส่วนใหญ่ต้องเข้าไปในการหาเลี้ยงท้องเพื่ออยู่รอดไปวันๆหนึ่ง
2. สุขภาพอนามัยไม่ดี เจ็บไข้ได้ป่วยเป็นเนืองนิตย์ สุขภาพเสื่อมโทรมหรือติดยาเสพติดให้โทษ พิการหรือไม่สมประกอบ วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ป่วยเป็นโรคเรื้อรังเป็นต้น
3. ความไม่รู้ เช่น ไม่รู้ช่องทางในการทำมาหาเลี้ยงชีพที่ดีกว่า การหารายได้เพิ่มกว่าเดิม

ไม่รู้วิธีการรักษาสุขภาพอนามัย ไม่รู้เล่ห์เหลี่ยมพวกมิจฉาชีพต้องตกเป็นเหยื่อการคดโกงกลั่นแกล้งของผู้อื่น ไม่ทันโลกเพราะมีความรู้ในวงจำกัด ส่วนใหญ่เพราะขาดการศึกษา

4. สมรรถภาพต่ำ เนื้อหา ไม่กระฉับกระเฉง มีผลผลิตจากการทำงานต่ำเพราะสุขภาพไม่ดีหรือ เพราะความเกียจคร้านจนเคยชิน

5. ขาดความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ในด้านต่างๆ เช่น ด้านการงานมีการเปลี่ยนงานบ่อยๆ ตกงานหรือไม่มีงานทำงานต้องเสี่ยงอันตราย ด้านสวัสดิภาพไม่มั่นคง ชีวิตถูกผู้ร้ายคุกคามขู่เข็ญ ขาดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

6. สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมทั้งในด้านร่างกายและสังคม เช่น สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม ขาดความสะดวกสบายในด้านต่างๆ อยู่ในดินแดนทุรกันดาร หรือมีสภาวะแวดล้อมเป็นพิษ อยู่ในท่ามกลางกลุ่มชุมชนที่ไม่เป็นมิตร หรือไม่อาจปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมนั้นได้

7. ขาดความสงบสุข เช่น มีเรื่องระหองระแหงในครอบครัว การทะเลาะกันกับเพื่อนร่วมงาน เกิดความอาฆาตริษยาพยาบาทหรือความ โลภรุนแรงจิตใจไม่สงบ

ลักษณะทั้งเจ็ดประการนี้ มักจะเกิดขึ้นกับบุคคลที่มีคุณภาพชีวิตในระดับต่ำพร้อมๆกันหลายประการ เพราะลักษณะบางประการจะเป็นเหตุปัจจัยของลักษณะประการอื่นๆ ได้ เช่น ความไม่รู้มักจะเป็นต้นเหตุสำคัญของความยากจน สุขภาพอนามัยไม่ดีความยากจนเป็นเหตุให้เกิดความไม่รู้ สุขภาพอนามัยไม่ดีขาดความสงบสุข เป็นต้น

ชีวิตที่มีคุณภาพนอกจากจะมีลักษณะตรงกันข้ามกับลักษณะเจ็ดประการข้างต้นแล้วยังประกอบด้วยลักษณะอื่นๆ เพิ่มเติมอีกหลายประการ อันเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาของมนุษย์ เช่น ความมีอิสระเสรี ความยุติธรรม ความเจริญก้าวหน้าในชีวิตและการงาน เป็นต้น ดังนั้นอาจแบ่ง “คุณภาพชีวิต” ออกได้เป็น 2 ส่วนดังนี้

1. ส่วนที่จำเป็นระดับพื้นฐาน หรืออาจเรียกย่อยๆว่าส่วนที่ทำให้พอมีชีวิต “อยู่ได้” ในสภาพปกติทั้งกายใจ ไม่ถูกบีบบังคับให้ทำงานแบบ “ปากกัดตีนถีบ” เอาชีวิตรอดไปวันๆหนึ่ง หรือต้องดิ้นรนเอาชีวิตรอดจากภัยอันตรายรอบด้าน เช่น ภัยสงครามที่ผู้อพยพลี้ภัยประสบ ส่วนที่จำเป็นระดับพื้นฐานนี้ได้แก่

1.1. สิ่งที่เป็นในการยังชีพเบื้องต้นคือปัจจัย 4 อันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่พักอาศัยและยารักษาโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ

1.2. สุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ไม่พิการหรือป่วยเป็นโรคเรื้อรัง เจ็บออกๆ แอดๆ

1.3. ชีวิตและการทำงานมีความมั่นคง และปลอดภัย ไม่มีภัยคุกคามชีวิต และทรัพย์สินอันเกิดจากโจรผู้ร้าย การกดขี่ข่มเหงหรือภัยสงคราม มีอาชีพที่มั่นคง ไม่ตกงานหรือเดือดร้อนเพราะการงานบ่อยๆ

1.4. มีอิสระเสรีตามสิทธิมนุษยชน ไม่อยู่ในสภาวะถูกจองจำหรือคุมขัง สามารถใช้สิทธิเสรีภาพในขอบเขตแห่งกฎหมายหรือประเพณีของสังคมที่ตกเป็นสมาชิกอยู่

2. ส่วนที่จำเป็นต่อการเพิ่มคุณภาพชีวิต เป็นส่วนที่เพิ่มเติมจากสภาพ “พออยู่” ได้ให้กลายเป็น “อยู่ดี” ส่วนนี้ได้แก่

2.1. สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สภาพแวดล้อมนี้รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพ และสภาพแวดล้อมทางสังคม ข้อนี้สอดคล้องกับมงคลประการหนึ่งในบรรดาสิ่งที่เป็นมงคล 38 ประการในพระพุทธศาสนา คือ “ปฏิรูปเทสวาส” หรืออยู่ในประเทศ หรือท้องถิ่นที่เหมาะสมสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเพิ่มพูนคุณภาพชีวิต เช่น สภาพแวดล้อมที่สงบ สะอาด ยุติธรรม ใกล้ชิดกับธรรมชาติ เป็นต้น

2.2. คุณสมบัติส่วนบุคคลที่เหมาะสมเป็นคุณสมบัติที่เป็นเหตุปัจจัยให้บุคคลนั้นสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของตนได้ เช่น มีจุดมุ่งหมายในชีวิต มีความสามารถในการตัดสินใจ มีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับตนเอง เป็นต้น

2.3. คุณสมบัติที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันโดยสันติสุข คุณสมบัตินี้จำเป็นที่บุคคลจะต้องมี ถ้าประสงค์จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมมนุษย์ เช่น มีความมกน้อย มีระเบียบวินัย รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา เป็นต้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า คุณภาพชีวิตที่มีคุณภาพ คือ การที่บุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งทางด้านการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโอกาสในการศึกษาต่อ ด้านโอกาสในการทำงาน เพื่อดำรงชีวิตที่มีคุณภาพต่อไป

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

1.3 ความสำคัญของคุณภาพชีวิต

คุณภาพชีวิตมีความสำคัญทั้งต่อบุคคลและสังคมคุณภาพชีวิตเป็นสิ่งที่มีมนุษย์กำหนดสร้างขึ้น และชวนขวามาด้วยตัวของมนุษย์เอง บุคคลที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีย่อมมีเป้าหมายในการดำเนินชีวิตให้ดีขึ้นในทุกๆด้านตลอดเวลา ดี ทั้งทางด้านการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโอกาสในการศึกษาต่อ ด้านโอกาสในการทำงาน ในลักษณะเช่นนี้จะสามารถปรับปรุงทั้งตนเองและสังคม และสิ่งแวดลอมให้เกิดคุณค่าหรือประโยชน์สูงสุด ปัญหาต่างๆในสังคมก็จะลดลงหรือหมดไป

(อุบล เถียรปภิณกรณ์ 2539 : 98) คุณภาพชีวิตมีความสำคัญต่อบุคคลและสังคมอย่างยิ่ง โดยผู้ที่มีคุณภาพชีวิตจะช่วยให้ตนเองและสังคมเกิดลักษณะดังต่อไปนี้

1. บุคคลจะมีการดำรงชีวิตในแนวทางที่ดี ใช้วิธีการอันชอบธรรมในการสนองความต้องการในด้านต่างๆของตน โดยไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น

2. บุคคลจะมีการสร้างสรรค์พัฒนา คิดปรับปรุงตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

3. บุคคลจะใช้ภูมิปัญญา เหตุผล และวิธีการแห่งสันติในการแก้ไขปัญหาต่างๆ

4. บุคคลจะมีการยอมรับในคุณค่าและความสำคัญของตนเอง ผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการอยู่ร่วมกันในสังคมจึงมีปัญหาและความขัดแย้งน้อย

5. บุคคลจะเป็นพื้นฐานของครอบครัวและสังคมที่มีความสุข มีความเจริญก้าวหน้า มีเสถียรภาพ ความปลอดภัย ความเป็นปึกแผ่นมั่นคง และความเป็นระเบียบเรียบร้อย

คุณภาพชีวิตเป็นเรื่องสำคัญมากของบุคคลและสังคมในปัจจุบัน ดังนี้

1. ความสำคัญระดับตนเองและครอบครัว คือ การมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ สุขภาพอนามัยดี ไม่เจ็บป่วย ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายส่วนตน และสามารถประกอบอาชีพการงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดี ครอบครัวอบอุ่น ไม่มีปัญหา

2. ความสำคัญระดับสังคม และประเทศชาติ เมื่อประชากรในสังคมมีคุณภาพชีวิตที่ดี ย่อมทำให้คุณภาพชีวิตในสังคมและประเทศดีขึ้นด้วย แต่ทั้งนี้ รัฐต้องมีนโยบายที่จะเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร เช่น สภาพแวดล้อม การศึกษา การประกอบอาชีพ รายได้ของประชากร เป็นต้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความสำคัญของคุณภาพชีวิต คือ การที่บุคคลมีคุณภาพชีวิตที่พลุดีตนดีโดยไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้

1.4 องค์ประกอบของคุณภาพชีวิต

องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตแบ่งได้ 2 ระดับ คือ ระดับจุลภาค (micro level) และระดับมหภาค (macro level)

องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตในระดับบุคคล

(ชัยวัฒน์ ปัญญาพงษ์ 2520 : 189, อ้างถึงใน สุขศรี สงวนศักดิ์ 2552 : 9) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตจะต้องรวมปัจจัยทางด้านความต้องการทางด้านร่างกาย และทางด้านจิตใจ

(เย็นใจ เลหาวิช 2522 : 17, อ้างถึงใน สุขศรี สงวนศักดิ์ 2552 : 9) เสนอไว้ว่า

องค์ประกอบที่จะนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตอาจแบ่งได้ 2 ส่วน คือ (1) ส่วนที่เป็นระดับพื้นฐานทำให้พอมีชีวิตอยู่ได้(คือมีพวกปัจจัยสี่อย่างพอเพียง มีสุขภาพแข็งแรง มีความมั่นคงและอิสระ) และ (2) คือส่วนที่จำเป็นต่อการเพิ่มคุณภาพชีวิต เพื่อที่จะทำให้อยู่ดีขึ้น (มีค่านิยมที่เหมาะสม มีจุดมุ่งหมายของชีวิต มีชีวิตกลมกลืนกับครอบครัวชุมชนและสิ่งแวดล้อม)

(ศิริ ฮามสุโพธิ์ 2543 : 57) คุณภาพชีวิตแบ่งเป็น 3 ประการ คือ

1. ทางด้านร่างกาย คือ บุคคลจะต้องมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรงปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ อันเป็นผลตอบสนองมาจากปัจจัยพื้นฐานฯ

2. ทางด้านจิตใจ คือ บุคคลจะต้องมีสภาวะจิตใจที่สมบูรณ์ว่าเร็งแจ่มใส ไม่วิตกกังวล มีความรู้สึกพึงพอใจในชีวิตตนเองครอบครัว และสังคมสิ่งแวดล้อม มีความปลอดภัยในชีวิตฯ

3. ทางด้านสังคม คือ บุคคลสามารถดำรงชีวิตภายใต้บรรทัดฐาน และค่านิยมของสังคม ในฐานะเป็นสมาชิกของสังคมได้อย่างปกติสุขฯ

(สกุลไทย 2542 : 2) ชีวิตที่เป็นสุขควรประกอบด้วยปัจจัยใดบ้าง คำตอบน่าจะมีหลากหลาย และแน่นอนที่จะต้องผสมผสานกลมกลืนกันไป เช่น การมีสุขภาพจิตดี แจ่มใสเบิกบาน ระวังความอยาก ควบคุมอารมณ์ต่าง ๆ ได้ ไม่มีทุกข์หรือมีแต่ก็ไม่มากจนเกินแก้ไข มีเพื่อนฝูง ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งผู้คนและธรรมชาติได้ตามสมควร มีรายได้ที่เลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้พอเพียงอย่างยั่งยืน ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเป็นสุข มีที่อยู่อาศัย มีที่ทำกิน มีอาชีพและรายได้ตามสมควร มีความเสมอภาค ได้รับโอกาสเท่าเทียมกัน มีเสรีภาพ มีการศึกษา มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีคุณธรรม และจริยธรรม อยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างเป็นสุข ฯลฯ

“ถ้าหากว่าประชาชนในประเทศใดมีความสุข มีความอยู่เย็นเป็นสุข คือ มีความเป็นอยู่ที่สบาย ก็หมายความว่าประเทศนั้นมีความมั่นคง ภูมิภาคไหนมีประเทศที่มีความมั่นคงคืออย่างนี้ เป็นภูมิภาคที่มีกำลังแข็งแรง”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานเมื่อวันที่ 9 เมษายน พ.ศ.2537 (สกุลไทย 2542 : 2) ที่อัญเชิญมานี้ อธิบายถึงคุณค่าของการมีความสุขได้ชัดเจน

องค์ประกอบของคุณภาพชีวิต (Quality of Life) จึงมีดังกล่าวมาแล้วหรืออาจกล่าวให้เข้าใจได้ง่ายว่า คุณภาพชีวิตคือการมีชีวิตที่มีความสุข นั่นเอง

โครงการตามแนวพระราชดำริถึง 2,000 กว่าโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทาน จึงเป็นโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของปวงชนชาวไทยทั่วราชอาณาจักรทั้งในเมืองและในชนบท ดังกระแสพระราชดำรัส เมื่อวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2537 ว่า

“ที่ทำโครงการพระราชดำรินี้ ทำตามมีตามเกิด มีแต่อย่าไม่ปฏิบัติ ปฏิบัติทั้งหมดไม่ได้ ถ้าปฏิบัติทั้งหมด จะต้องสร้างเมืองใหม่ แล้วสร้างเมืองใหม่ก็เกิดปัญหาในทุกทาง ทั้งทางนิติศาสตร์

ทางการค้า และทางวิศวกรรมมีความคิด มีโครงการที่จะสร้างเมืองใหม่ แต่ไม่ใช่อย่างที่เขาคิดจะทำได้กัน อย่างที่เขาคิดจะทำกัน สร้างเมืองเพื่อที่จะเกิดปัญหา แต่ที่เราคิดเป็นการสร้างเมือง เพื่อที่จะเป็นตัวอย่าง”

นิโคลัส เบนเนต (Nicolus Bennet 1975, อ้างถึงใน รุ่งนภา สันติศิรินิรันดร์ 2550: 20) ได้กล่าวสรุปถึงลักษณะของบุคคลที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีไว้ดังนี้ คือบุคคลนั้นต้องมีสิ่งจำเป็นพื้นฐานแก่ความต้องการของชีวิต ซึ่งหมายถึง อาหารที่จำเป็นต่อสุขภาพ มีที่อยู่อาศัยเพื่อป้องกันอันตรายต่างๆ มีเสื้อผ้า สำหรับสวมใส่อย่างเหมาะสม เครื่องป้องกันความรุนแรงของอากาศ มีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรง กระปรี้กระเปร่า เจ็บไข้ได้ป่วยน้อย และมีความมั่นคง มีอิสระจากความไม่ถูกต้อง มีเศรษฐกิจดี มีสังคมดี และสนใจเรื่องการเมือง มีความพึงพอใจต่อตนเองและสังคม สิ่งแวดล้อม มีจุดมุ่งหมายในชีวิต มีความกลมกลืนกับครอบครัว ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

กล่าวโดยสรุปคือ บุคคลที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีได้นั้น จะต้องได้รับสิ่งจำเป็นพื้นฐานที่ใช้ในการดำรงชีวิตและความพึงพอใจที่มีต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตเกี่ยวข้องกับ

1. ด้านการเรียนการสอน คือองค์ประกอบต่างๆ ของการเรียนการสอนที่ได้รับการจัดให้มีความสัมพันธ์กันและส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ

2. ด้านกิจกรรมนักศึกษา คือ งานหรือกิจกรรมทั้งหมดที่กระทำอย่างเป็นระบบ เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเอง

3. ด้านสภาพแวดล้อม เป็นปัจจัยในการเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ผลกระทบจากปัจจัยหนึ่งจะมีส่วนเสริมสร้างหรือทำลายอีกส่วนหนึ่ง อย่างหลีกเลี่ยงมิได้ สิ่งแวดล้อมเป็นวงจร และ วัฏจักรที่เกี่ยวข้องกันไปทั้งระบบ

4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก การอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา ด้านการเดินทาง เทคโนโลยี การบริการ อุปกรณ์การเรียนการสอน เป็นต้น

5. ด้านโอกาสในการศึกษาต่อ โอกาสที่จะเพิ่มเติมในเรื่องที่ได้ศึกษามาแล้วในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย เมื่อบุคคลจบจากการศึกษาไปประกอบอาชีพแล้วระยะหนึ่ง

6. ด้านโอกาสในการทำงาน คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานีมีโอกาสในการทำงานเพิ่มขึ้น โดยมีการประชาสัมพันธ์บริษัทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษา มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการเข้าทำงาน การจัดหลักสูตรการฝึกงานให้แก่นักศึกษา เป็นต้น

1.5 ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

(อุบล เสดียรปัทมกรณ 2539 : 136) ความสำเร็จในการพัฒนาคนขึ้นอยู่กับแรงศรัทธา และภาระรับผิดชอบที่ผูกพัน ความเชื่อของทุกหมู่เหล่าที่เกี่ยวข้องและผู้มีบทบาทในการพัฒนาการเรียนรู้ เพิ่มพลังความรู้ เพิ่มขีดความสามารถ เพิ่มประสบการณ์ที่จำเป็นกับบุคคล กลุ่มเป้าหมาย ของการพัฒนาให้สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ช่วยในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาประกอบอาชีพ พัฒนาระบบธุรกิจในไร่นาและครอบครัวเรือนเกษตรให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับสังคมที่เจริญแล้ว ได้ สามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ ทั้งที่เป็นทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรธรรมชาติ และสถาบันทางสังคมเพิ่มการจัดสรร และผสมผสาน ใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดในชุมชนและพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและประหยัดให้ได้ช่วยสมบูรณ์ และสมดุลพอเหมาะ สามารถเพิ่มผลิตภาพ และสวัสดิภาพการดำรงชีวิต เพิ่มสิ่งจำเป็นต่อชีวิต นำมาซึ่งความสมบูรณ์ทางร่างกาย ระดับสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม สนองความต้องการบรรลุวัตถุประสงค์แก่บุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคมทุกระดับในการพัฒนาได้เป็นสำคัญ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิต คือ ขึ้นอยู่กับตัวของบุคคล นั้นๆและการที่มีคุณภาพที่ดีจะส่งผลกับการเกิดความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2. ความผูกพันต่อสถาบัน

2.1 ความหมายความผูกพันต่อสถาบัน

สำหรับความหมายของความผูกพันต่อสถาบัน ได้มีผู้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันดังนี้ แคนเทอร์ (Kanter 1968 : 499, อ้างถึงใน ชฎาภา ประเสริฐทรง, ชนิกา เจริญจิตต์กุล 2547 : 7) ได้ให้ความหมายว่า ความผูกพันต่อสถาบันเป็นความเต็มใจที่จะเสียสละเวลา พลังงาน รวมทั้งความซื่อสัตย์ต่อองค์กรนั้นๆ

ฮอลล์ และ ชไนเดอร์ (Hall and Schneider 1972 : 340, อ้างถึงใน ชฎาภา ประเสริฐทรง, ชนิกา เจริญจิตต์กุล 2547 : 7) กล่าวว่า ความผูกพันต่อสถาบันเป็นกระบวนการ ที่ศึกษาพบว่าเป้าหมายขององค์กร และเป้าหมายของปัจเจกบุคคลสามารถดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน หรือสอดคล้องกัน

เอทซียนี (Etzioni 1975 : 9 , อ้างถึงใน ชฎาภา ประเสริฐทรง, ชนิกา เจริญจิตต์กุล 2547 : 7) กล่าวว่า เมื่อบุคคลเข้าไปอยู่ในองค์กรจะเกิดความรู้สึกทั้งในทางบวกและทางลบ ความรู้สึกในทางบวกเรียกว่า ความผูกพันต่อสถาบัน (Organizational commitment) ส่วน ความรู้สึกในทางลบ เรียกว่า ความรู้สึกแปลกแยกหรือแยกตัวออกห่าง (Alienation) ความผูกพัน

ต่อสถาบัน จึงเป็นการแสดงความรู้สึกอย่างแรงกล้าของบุคคลเมื่อเข้าไปอยู่ในสถาบันและรับเอาบรรทัดฐานของสถาบันเข้าไว้อย่างซึมซับ รวมทั้งแสดงตนเป็นฝ่ายของสถาบันอย่างเด่นชัด

พอร์เตอร์และสเทียร์ (Mowday, Porter. And Steers 1979 : 244 , อ้างถึงใน ชฎาภา ประเสริฐทรง, ชนิกา เจริญจิตต์กุล 2547 : 8) ได้ให้ความหมายว่า ความผูกพันต่อสถาบันเป็นระดับของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสมาชิกกับองค์กร ซึ่งแสดงให้เห็นถึง

1. ความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้า ยอมรับเป้าหมายและค่านิยมของสถาบัน
2. ความเต็มใจที่จะใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานเพื่อประโยชน์ของสถาบัน
3. ความต้องการที่จะรักษาความเป็นสมาชิกของสถาบัน

(กรณี กิริติบุตร 2539 : 97, อ้างถึงใน ชฎาภา ประเสริฐทรง, ชนิกา เจริญจิตต์กุล 2547 : 8) มีความเห็นว่าความผูกพันต่อสถาบัน หมายถึง ทศนคติของสมาชิกที่เป็นไปในทางบวกต่อสถาบัน ความรู้สึกยึดมั่นผูกพันต่อสถาบันมีความหมายที่ลึกซึ้งกว่าความผูกพันทางกายภาพหรือการดำรงอยู่ในสถาบันเท่านั้น แต่รวมไปถึงการที่สมาชิกมีความเต็มใจที่จะยอมเสียสละความสุขบางส่วนของตน เพื่อให้เป้าหมายของสถาบันบรรลุความสำเร็จ

(สุนาภา คุ่มชัย 2552 : 13) ความผูกพันต่อองค์กร แบ่งออกเป็น 3 ประการคือ

1. ความเชื่อมั่น ยอมรับในเป้าหมาย และค่านิยมขององค์กร
2. ความเต็มใจที่จะใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถ เพื่อประโยชน์ขององค์กร
3. ความต้องการที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกภาพองค์กรต่อไป

ความผูกพันต่อสถาบัน หมายถึง ความคิด ความรู้สึกและการแสดงออกที่ดีของนักศึกษาที่มีต่อสถาบัน ดังนี้

1. ความผูกพันต่อสถาบันด้านความคิด ได้แก่ มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับปรัชญาหรือเป้าหมายและค่านิยมของสถาบัน

2. ความผูกพันต่อสถาบันด้านความรู้สึก ได้แก่ มีความรู้สึกว่าเป็นสมาชิกที่มีความสำคัญ มีความรัก ห่วงใยต่อความเจริญก้าวหน้า มีความภาคภูมิใจต่อการเป็นนักศึกษาของสถาบัน และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วยังมีความรู้สึกต้องการเป็นสมาชิกของสถาบัน

3. ความผูกพันต่อสถาบันด้านการแสดงออก ได้แก่ มีความตั้งใจที่จะใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ในการศึกษาเล่าเรียน มีความเสียสละที่จะทำกิจกรรม แสดงพฤติกรรมโดยคำนึงถึงชื่อเสียงของสถาบัน มีความต้องการที่จะศึกษาเล่าเรียนในสถาบันจนสำเร็จการศึกษาและศึกษาต่อเพิ่มเติมเมื่อมีโอกาส

จากแนวความคิดที่ว่ามหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์กรรูปนัย และจากความหมายของความผูกพันต่อองค์กรดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ความผูกพันต่อสถาบัน

(Institutional Commitment) หมายถึง การที่นิติธรมีความรู้สึกและแสดงพฤติกรรมต่อสถาบันที่ตนเองเป็นนิติธรมีอยู่ใน 3 ด้าน คือ

1. มีความศรัทธา และยอมรับเป้าหมายและค่านิยมของสถาบัน
2. มีความตั้งใจและความพร้อมในการที่จะใช้ความพยายามที่มีอยู่เพื่อสถาบัน
3. มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงความเป็นนิติธรมีของสถาบันต่อไป

ความผูกพันกับองค์กร(Organization Commitment) องค์กรที่ประสบความสำเร็จ องค์กรที่สร้างประโยชน์ให้กับสังคม องค์กรที่ให้โอกาสแก่พนักงาน สมาชิกมักจะมีความรู้สึก รักองค์กร ภาคภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิก เป็นส่วนหนึ่งขององค์กร มีความรู้สึกร่วมกับองค์กรสูง และทำตนเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร เช่น ตั้งใจทำงาน ดูแลรักษาทรัพย์สินขององค์กรเหมือนกับของตน แก้วแทนองค์กรเมื่อถูกคนอื่นกล่าวหา และมักจะใช้สรรพนามแทนตัวว่าเรา หรือ เช่น องค์กรของเรา หน่วยงานขอพวกเรา

การผูกพันกับองค์กร จะมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ

1. การผูกพันในเชิงความรู้สึก (Affective Commitment) ซึ่งเป็นความตั้งใจของพนักงาน ที่จะคงอยู่กับองค์กรอันเนื่องมาจาก

1.1 เชื่อมั่นและยอมรับในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร

1.2 เต็มใจที่จะใช้ความพยายามอย่างเต็มกำลังความสามารถเพื่อประโยชน์ขององค์กร

2. ความผูกพันเนื่องจากต้องการอยู่กับองค์กร เพราะที่องค์กรนี้เหมาะสมที่จะคงอยู่ เป็นสมาชิกต่อไป(Continuance commitment) (สุพานี สฤษฏ์วานิช 2549 : 98-99)

ความผูกพันกับองค์กร(Organizational commitment)เป็นสภาวะที่พนักงานผูกพันตัวเองเข้ากับองค์กรใดองค์กรหนึ่งและเป้าหมายขององค์กรนั้นๆและมีความต้องการที่จะรักษา สภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรนั้นไว้ ซึ่งพนักงานจะรู้สึกมีความเกี่ยวข้อง จงรักภักดีและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับองค์กร ความผูกพันต่อองค์กรนี้ จะมีความแตกต่างจากความเกี่ยวข้องกับการงาน ในแง่ที่ความเกี่ยวข้องกับการงาน(Job involvement) เป็นการกำหนดตัวเองและเป็นความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับการงานใดงานหนึ่งโดยเฉพาะ ส่วนความผูกพันกับองค์กรความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับองค์กร ต้องการทำงานในองค์กร ความผูกพันกับองค์กรจะทำให้คนงานในองค์กรมี อัตราการเข้าออกงาน(Turnover)ต่ำ (วันชัย มีชาติ 2544 : 40)

(Wildermuth and Pauken. 2008 : 125-127, อ้างถึงใน ธัญรัตน์ คงปรีชา 2552 : 19-20)

ในทางปฏิบัติการที่นักศึกษาจะแสดงพฤติกรรมหรือมีความผูกพันต่อสถาบันการศึกษาจะต้องประกอบด้วยปัจจัยอย่างน้อย 3 ประการ

1. สภาพแวดล้อมขององค์กร (Organizational Environment) หมายถึงสถาบันการศึกษาจะต้องสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นโดยการสร้างความสัมพันธ์ที่ีระหว่างนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสถาบันการศึกษา

2. การใช้ภาวะผู้นำ (Leadership Characteristics) หมายถึง ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน จะต้องใช้ภาวะผู้นำให้เหมาะสมกับสถานะของนักศึกษาโดยเฉพาะนักศึกษาที่เป็นผู้ใหญ่ (Adult Learners)

3. ลักษณะงาน (Job Characteristics) หมายถึง วิชาที่เรียนจะต้องตรงและเป็นประโยชน์ตามความคาดหวังของนักศึกษา มีวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักศึกษาที่เป็นผู้ใหญ่

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความผูกพัน หมายถึง ระดับมากน้อยของความรู้สึกเป็นเจ้าของหรือความจงรักภักดีที่มีต่อสถาบัน ยอมรับเป้าหมายและการประเมินสถาบันในทางที่ดี ประกอบด้วย ด้านทัศนคติ ด้านการส่งเสริมและการสนับสนุน ด้านการมีส่วนร่วม เป็นต้น

2.2 ความสำคัญของความผูกพันต่อสถาบัน

ความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษา เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สามารถใช้พยากรณ์การคงอยู่หรือลาออกจากสถาบันได้ กล่าวคือ นักศึกษาที่มีความผูกพันต่อสถาบันสูงมีแนวโน้มที่จะคงอยู่ในสถาบัน แต่ถ้ามีความผูกพันต่ำ มีแนวโน้มที่จะลาออกจากสถาบันก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา (Spady, 1970 : 65 ; Tinto, 1975 : 98 ; Bean, 1980 : 183)

นิวแมน (Neumann and Neumann, 1984 : 272-273, อ้างถึงใน วชิระ ชาวหาม 2543 : 14) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาไว้ดังนี้

1. เป็นการวัดเกี่ยวกับการที่นิสิตมีส่วนร่วมในเป้าหมายและค่านิยมของสถาบัน
2. ความผูกพันต่อสถาบันของนิสิต จะสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติที่นักศึกษามีต่อสถาบันทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ (Learning Experience) และการจัดกิจกรรมต่างๆของสถาบัน

3. ความผูกพันต่อสถาบันของนิสิต ไม่เพียงแต่จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนิสิตที่แสดงออกในระหว่างที่ศึกษาอยู่สถาบันเท่านั้น (เช่น การออกกลางคัน และการปฏิบัติตัวต่างๆ ของนิสิต) แต่ยังมีผลต่อความสำคัญระหว่างนิสิตกับสถาบันในอนาคตด้วยซึ่งจะเห็นได้จากสิ่งต่อไปนี้คือ 1) การที่นิสิตได้แสดงออกถึงความตั้งใจใ้ความพยายามที่จะทำทุกอย่างเพื่อสถาบัน 2) นิสิตมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะติดต่อสัมพันธ์กับสถาบันอย่างต่อเนื่องตลอดไป 3) การที่ศิษย์เก่าให้ความช่วยเหลือสนับสนุนต่อสถาบัน

4. ความผูกพันต่อสถาบันของนิสิต มีความสัมพันธ์กับการที่ทำให้สถาบันเป็นที่ดึงดูดความสนใจของนิสิตให้เข้ามาศึกษาต่อเพิ่มมากขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต

(กรณี มหานนท์ 2529 : 102, อ้างถึงใน สุนาภา คุ่มชัย 2552 : 13) กล่าวว่า ความรู้สึกผูกพันจะนำไปสู่ผลที่มีสัมพันธ์กับความมีประสิทธิภาพขององค์กร ดังนี้

1. บุคคลซึ่งมีความผูกพันอย่างแท้จริงต่อเป้าหมาย และค่านิยมขององค์กร มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมองค์กรอยู่ในระดับสูง

2. บุคคลซึ่งมีความผูกพันอย่างสูงมักมีความปรารถนาอย่างแรงที่จะคงอยู่กับองค์กรต่อไป เพื่อทำงานขององค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายซึ่งตนเองเลื่อมใสในศรัทธา

3. โดยเหตุที่บุคคลมีความผูกพันต่อองค์กร และเลื่อมใสในศรัทธาในเป้าหมายขององค์กรบุคคลซึ่งมีความผูกพันดังกล่าวมักมีความผูกพันอย่างมากต่องาน เพราะเห็นว่างานคือหนทางที่ตนจะสามารถทำประโยชน์กับองค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้สำเร็จ

4. บุคคลซึ่งมีความรู้สึกผูกพันสูงเต็มใจที่จะใช้ความพยายามมากพอสมควรในการทำงานให้กับองค์กรทำให้มีผลการปฏิบัติงานดีกว่าคนอื่น

ดังนั้นจึงสรุปความสำคัญของความผูกพันต่อสถาบันได้ว่า ด้านทัศนคติ ด้านการส่งเสริมและการสนับสนุน ด้านการมีส่วนร่วม มีความผูกพันกับนิสิตนักศึกษา

2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กร

มีเอกสารและการวิจัยหลายเรื่องได้เสนอแนวความคิดและมีผลของการวิจัยที่พบว่าความผูกพันต่อสถาบันของนิสิตเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้พิจารณาหรือพยากรณ์การคงอยู่หรือลาออกจากสถาบัน กล่าวคือ ถ้านิสิตมีความผูกพันต่อสถาบันสูงมีแนวโน้มที่จะคงอยู่ในสถาบันจนสำเร็จการศึกษา แต่ถ้านิสิตมีความผูกพันต่อสถาบันต่ำ มีแนวโน้มที่จะออกจากสถาบันก่อนสำเร็จการศึกษา

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

สำหรับอีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีผลต่อการศึกษาจนสำเร็จของนิสิต คือ เป้าหมายในการศึกษาซึ่งเป็นมูลเหตุจูงใจในการศึกษาของนิสิต และทฤษฎีความคาดหวัง (The Expectancy Theory) นั้น วรูม (Vroom. 1964 : 204-209, อ้างถึงใน วชิระ ชาวหา 2543 : 10) ได้เสนอไว้ว่าการที่บุคคลจะเลือกตัดสินใจ จะอาศัยการพิจารณาอยู่ 2 ประการ คือ พิจารณาคูณค่าของเป้าหมาย และพิจารณาจุดมุ่งหมายสิ่งคาดหวัง ทฤษฎีความคาดหวังเป็นทฤษฎีที่ขยายความทฤษฎีลำดับความต้องการของมาสโล และได้นำมาศึกษาถึงจิตวิทยาของบุคคลในองค์กร และพบว่าการที่บุคคลกระทำสิ่งใดก็ตามมักจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 4 ประการ คือ 1) ผลตอบแทนที่ได้รับ 2) ความพึงพอใจหรือความไม่พึงพอใจผลตอบแทนที่ได้รับ 3) ผลตอบแทนที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับ

กับคนอื่น 4) โอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนที่คาดหวัง ความพึงพอใจต่อองค์ประกอบดังกล่าวนี้จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามผลตอบแทนที่ได้รับ ผลจากการศึกษานี้เป็นพื้นฐานของการตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติของบุคคลใน

(Tinto. 1975: 102, อ้างถึงใน วชิระ ชาวหา 2543 : 10) ก็ได้กล่าวว่ามีมูลเหตุจูงใจในการศึกษาให้สำเร็จมี 3 ประการ คือ

1. การวางแผนในการศึกษา
2. ความคาดหวังในการศึกษา
3. ความคาดหวังในการประกอบอาชีพในอนาคต

สิ่งเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อการเข้าศึกษา และพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับการที่จะศึกษาอยู่ในสถาบันจนสำเร็จการศึกษาของนิสิต

ตินโต (Tinto. 1975 : 102, อ้างถึงใน วชิระ ชาวหา 2543 : 10) ยังได้สรุปผลการวิจัยของ เซเวล และชาห์ (Sewell and Shah 1967) เอาไว้ว่า นิสิตที่วางแผนในการศึกษาไว้ไกลนั้นมีอิทธิพลอย่างมากต่อการที่จะทำให้ นิสิตสำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษา ทั้งนี้โดยการคำนึงถึงสถานะทางสังคมของครอบครัว และความสามารถของนิสิตรวมเข้าไปด้วย

สเปธ (Spaeth 1970, อ้างถึงใน วชิระ ชาวหา 2543 : 10) ก็ได้สรุปไว้ว่า ความคาดหวังของนิสิตแต่ละคนที่มีต่อสถานะเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในอนาคตเป็นตัวพยากรณ์อิสระที่สำคัญอย่างหนึ่งต่อการบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาอย่างแท้จริง ดังนั้น ความผูกพันต่อเป้าหมายในการศึกษา หรือการวางแผนการศึกษาและความคาดหวังของนิสิตนั้น จะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการศึกษาและการที่นิสิตจะศึกษาอยู่ในสถาบันจนสำเร็จการศึกษา

สตีเยอร์ส และพอเตอร์ (Steers and Porter, อ้างถึงใจ เฉลียว ภาคะสัย 2550 : 35-36) ได้สรุปความผูกพันต่อองค์การ โดยอธิบายด้วยทฤษฎีแลกเปลี่ยน (Theory of Exchange) ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์การก็คือ ธรรมชาติของบุคคลประกอบด้วยความต้องการ ความปรารถนา ทักษะความรู้ มีความคาดหวังที่จะทำงาน หากองค์การสามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ เขาก็จะทำงานเพื่อองค์การอย่างเต็มที่ และบุคคลก็จะเกิดความผูกพันต่อองค์การ

สตีเยอร์ส (Steers ,อ้างถึงใจ เฉลียว ภาคะสัย 2550:36) ได้ศึกษาปัจจัยเบื้องต้นของความผูกพันต่อองค์การใน 3 องค์ประกอบ คือ

1. คุณลักษณะส่วนตัว ได้แก่ ความต้องการความสำเร็จ เพศ อายุ และการศึกษา
2. คุณลักษณะของงาน

3. ประสิทธิภาพในการทำงาน ได้แก่ เจตคติที่มีต่อกลุ่ม การพึ่งพาได้จากองค์การ ความสำคัญของบุคคล

จากงานวิจัยพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบมีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์การ องค์ประกอบด้านประสิทธิภาพในการทำงานมีความเชื่อมั่นสูงถึง 0.71

สตีเยอร์ส และพอเตอร์ (Steers and Porter ,อ้างถึงใจ เฉลียว ภากะสัย 2550 : 36) ได้สรุปสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์การไว้ 4 องค์ประกอบ คือ

1. คุณลักษณะส่วนบุคคล องค์ประกอบที่พบว่ามีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์การ ได้แก่ ความสูงอายุ การปฏิบัติงานในองค์การนาน แรงจูงใจฝ่ายสัมฤทธิ์ และระบบการศึกษาสูง

2. คุณลักษณะที่สัมพันธ์กับบทบาทของงาน งานที่มีคุณค่า บทบาทที่เด่นชัดและบทบาทที่สอดคล้องกับตนเอง มีความสัมพันธ์โดยตรงกับความผูกพันต่อองค์การ

3. โครงสร้างขององค์การ ระบบของการมีแบบแผน มีหน้าที่เด่นชัด มีการกระจายอำนาจ มีการกระจายงาน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนเป็นเจ้าขององค์การ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความผูกพันต่อองค์การ

4. บรรยากาศในงาน เป็นประสบการณ์ที่บุคคลพบในระหว่างการทำงาน เป็นความผูกพันทางจิตวิทยากับองค์การ ได้แก่ เจตคติของบุคคลที่มีต่อบุคคลในองค์การ ความพึงพาได้ของผู้บังคับบัญชา การปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา การรู้สึกว่าตนเองเป็นบุคคลสำคัญ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลในทางบวกกับความผูกพันต่อองค์การ

กล่าวโดยสรุปก็คือ สิ่งที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์การ ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคลปัจจัยด้านงาน ลักษณะขององค์การและปัจจัยด้านกลุ่มบุคคลที่ร่วมงาน หากปัจจัยเหล่านี้สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ บุคคลก็จะเกิดความผูกพันต่อองค์การ

(อนันต์ชัย คงจันทร์ 2529 : 36-38, อ้างถึงใน สุนาภา คุ่มชัย 2552 : 14) กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่มีผลหรือความสัมพันธ์ต่อความผูกพันต่อองค์การ อาจแบ่งออกเป็น 4 พวกใหญ่ๆคือ

1. คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุเพศ สถานภาพในการทำงาน ถาวรหรือชั่วคราว (ระดับการศึกษา)

2. คุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน ได้แก่ ขอบเขตของงาน ความท้าทายของงาน ความเข้าใจในหน้าที่ หรือมีบทบาทในการทำงาน ความพอใจในการทำงาน

3. คุณลักษณะที่เกี่ยวกับองค์กร ได้แก่ การกระจายอำนาจในองค์กร ความสำคัญของหน้าที่งานของตน ความชัดเจนของกฎข้อบังคับ ขั้นตอนต่างๆในการทำงาน ความเป็นเจ้าของกิจการ สมาชิกในองค์กรได้ร่วมในการตัดสินใจ

4. ประสพการณ์จากการทำงาน ได้แก่ ความรู้สึกไว้วางใจเชื่อถือที่สมาชิกมีต่อองค์กร การตระหนักถึงสมาชิกต่อองค์กร หรือการที่องค์กรให้ความสำคัญแก่สมาชิก ความคาดหวังทัศนคติเพื่อนร่วมงาน ความรู้สึกว่าตนเองได้รับผลตอบแทนด้วยความยุติธรรม

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า ความผูกพันต่อสถาบันและเป้าหมายในการศึกษาของนิสิต เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ ทั้งทางด้านทัศนคติ ด้านการส่งเสริมและการสนับสนุน ด้านการมีส่วนร่วม มีความผูกพันกับนิสิตนักศึกษา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบัน

เนื่องจาก คุณภาพชีวิตนั้น คือ ชีวิตของบุคคลที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างเหมาะสม ไม่เป็นภาระ ไม่ก่อความเดือดร้อน และไม่ก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคม เป็นชีวิตที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสามารถดำรงชีวิตที่ชอบธรรมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมพร้อมทั้งรายจ่าย การเป็นอยู่ และครอบครัวที่ดี ถ้าด้านการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโอกาสในการศึกษาต่อ ด้านโอกาสในการทำงานดีก็จะทำให้ผูกพันกับสถาบันหรือองค์กรมากยิ่งขึ้น คุณภาพชีวิตดีขึ้นก็จะทำให้เจตคติที่ผูกพันกับองค์กร นิวแมน (Neumann and Neumann, 1984 : 272-273) เป็นการวัดเกี่ยวกับการที่นิสิตมีส่วนร่วมในเป้าหมายและค่านิยมของสถาบัน ความผูกพันต่อสถาบันของนิสิต จะสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติที่นักศึกษามีต่อสถาบันทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ (Learning Experience) และการจัดกิจกรรมต่างๆของสถาบัน ความผูกพันต่อสถาบันของนิสิต ไม่เพียงแต่จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนิสิตที่แสดงออกในระหว่างที่ศึกษาอยู่สถาบัน ความสัมพันธ์กับการที่ทำให้สถาบันเป็นที่ดึงดูดความสนใจของนิสิตให้เข้ามาศึกษาต่อเพิ่มมากขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการทุ่มเททำงานอย่างหนักเพื่อสถาบันหรือองค์กร บุคคลที่มีความผูกพันทางเจตคติต่อสถาบันที่ไม่ดีจะทำให้ความผูกพันต่อสถาบันไม่ดีไปด้วย

การศึกษา เป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำรงชีวิตและช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น รู้จักการแก้ปัญหา ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ระดับการศึกษาภาคบังคับ ประเทศที่พัฒนาแล้ว จัดการศึกษาภาคบังคับ 12 ปี สำหรับประเทศไทย ได้ปฏิรูปการศึกษาภาคบังคับปรับเปลี่ยนจาก 6 ปี เป็น 12 ปี ฉะนั้นสถาบันของการศึกษาหรือองค์กรจะต้องเป็นสถาบันที่พัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาได้ดีอย่างขึ้นและนักศึกษาย่อมมีความผูกพันต่อสถาบัน และมีระบบการศึกษาที่ดีและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากเอกสารสรุปความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบัน เมื่อคุณภาพชีวิตในปัจจุบันทางด้านด้านการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโอกาสในการศึกษาต่อ ด้านโอกาสในการทำงานดีขึ้นหรือลดลง จะส่งผลให้เกิดความผูกพันแก่องค์กรและความคิดในแง่บวกหรือแง่ลบแก่องค์กรได้

4.ประวัติความเป็นมาและหลักสูตรของคณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

4.1 ประวัติความเป็นมา

มหาวิทยาลัยศิลปากร มีนโยบายการกระจายโอกาสการศึกษาไปสู่ภูมิภาค จึงขยายเขตการศึกษาไปยังวิทยาเขตแห่งใหม่ที่จังหวัดเพชรบุรี เป็นวิทยาเขตแห่งที่ 3 ของมหาวิทยาลัยถัดจากวิทยาเขตวังท่าพระ กรุงเทพฯ และวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม คณะวิทยาการจัดการ (Faculty of Management Science) จัดตั้งขึ้นเป็นคณะวิชาที่ 12 ในมหาวิทยาลัยศิลปากร เริ่มจัดการเรียนการสอนที่วิทยาเขตเพชรบุรีในปี พ.ศ. 2545 ณ วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มีจุดมุ่งหมายที่จะผลิตบุคลากรในสาขาวิชาที่สามารถประกอบอาชีพอิสระได้ระดับหนึ่ง เป็นบัณฑิตที่มีความสามารถทางธุรกิจขั้นพื้นฐาน รวมทั้งมีความสามารถในการร่วมปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐ และธุรกิจเอกชนได้เป็นอย่างดี โดยคำนึงถึงความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการและความพึงพอใจของผู้รับบริการ คุณภาพชีวิต และคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ คณะวิทยาการจัดการ มีความมุ่งมั่น ที่จะเน้นให้นักศึกษาของคณะได้ฝึกฝนความรู้และทักษะในภาษาอังกฤษ และ/หรือภาษาต่างประเทศที่สอง รวมทั้งทักษะทางด้านเทคโนโลยี และการเป็นผู้ประกอบการ คณะยังสนับสนุนให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง ทั้งจากการฝึกงาน การดูงาน การแข่งขันภายนอก และการทำโครงการต่างๆ ในทุกหลักสูตรของคณะ

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป เปิด ปี 2545 (Bachelor of Arts program in General Business Management) (ปีครับนักศึกษา ตั้งแต่ปีพ.ศ.2552)

มีเป้าหมายผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารธุรกิจทั้งขนาดเล็กและขนาดกลาง รู้จักนำความรู้ แนวคิด ทฤษฎีและกลยุทธ์ต่างๆ ในด้านการจัดการไปประยุกต์ใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับการปฏิบัติงานในวงการธุรกิจหรือหน่วยราชการ

การเรียนการสอนเน้นการจัดการด้านต่าง ๆ อาทิ การจัดการการตลาด การจัดการเงิน การจัดการการดำเนินงาน การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ ภาษาอังกฤษ และกระบวนการวิจัย เน้นประสบการณ์ฝึกงานในสถานประกอบการจริง

ปณิธานการศึกษา : สร้างสรรค์ปัญญา พัฒนาความรู้ เชิดชูจริยธรรม ผู้นำการปฏิบัติ

วิสัยทัศน์

คณะวิทยาการจัดการเป็นศูนย์กลางความรู้ด้านการจัดการและการวิจัย โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชนในภูมิภาคตะวันตก ตลอดจนสังคมส่วนรวม ตามหลักเสรีภาพทางวิชาการ รวมทั้งชำระไว้ซึ่งเอกลักษณ์ วัฒนธรรมแห่งภูมิปัญญาไทย เพื่อมุ่งเน้นสู่มาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

พันธกิจ

1. ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรู้ มีความเป็นผู้นำ เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม และมีมาตรฐาน สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล
2. ทำการวิจัยเพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่จะนำไปใช้ได้ ให้เกิดประโยชน์ทางการพัฒนาทั้งชุมชนและธุรกิจ
3. ให้บริการวิชาการเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของชุมชนในภูมิภาคตะวันตก และพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย
4. เป็นศูนย์กลางในการศึกษา และพัฒนาเพื่อมีส่วนร่วมของประชาชนในภูมิภาคตะวันตก
5. เป็นศูนย์กลางสืบสาน สร้างสรรค์ สนับสนุน บูรณาการศิลปะ และวัฒนธรรมในภูมิภาคตะวันตก

4.2 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิทยาการจัดการธุรกิจทั่วไป (ปีครับนักศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552)

มีเป้าหมายผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารธุรกิจทั้งขนาดเล็กและขนาดกลาง รู้จักนำความรู้ แนวคิด ทฤษฎีและกลยุทธ์ต่างๆ ในด้านการจัดการไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมกับการปฏิบัติงานในวงการธุรกิจหรือหน่วยราชการการเรียนการสอนเน้นการจัดการด้านต่าง ๆ อาทิ การจัดการการตลาด การจัดการเงิน การจัดการการดำเนินงาน การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ ภาษาอังกฤษ และกระบวนการวิจัย เน้นประสบการณ์ฝึกงานในสถานประกอบการจริง

โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิทยาการจัดการธุรกิจทั่วไปปี 2545 จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 144 หน่วยกิต ประกอบด้วยโครงสร้างหลักสูตร 4 หมวดวิชา คือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาปฏิบัติการการจัดการธุรกิจ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีรายละเอียดในตารางที่ 1 ดังนี้

การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป ระเบียบการวัดผล การศึกษาให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต พ.ศ. 2537 โดยมีข้อกำหนดดังนี้

1. สอบได้หน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามหลักสูตรไม่น้อยกว่า 144 หน่วยกิต
2. สอบได้ระดับเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 2.00 และระดับเฉลี่ยสะสมของ สาขาวิชาเอกไม่ต่ำกว่า 2.00
3. ผ่านการฝึกปฏิบัติการจัดการธุรกิจทั่วไปตามที่คณะกรรมการประจำหลักสูตร กำหนด

4.3 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป (เปิดรับนักศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา พ.ศ. 2553) เน้นการผลิตบุคลากรที่มีความรู้พื้นฐานทางด้านการบริหารจัดการธุรกิจ อันจะเป็น กลไกสำคัญ ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในภาพรวม เพื่อให้เป็นไปในทิศทางที่ เหมาะสม และสอดคล้องกับ แนวทางการพัฒนาด้านการจัดการสมัยใหม่ โดยเน้นการสร้างบุคลากร ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการและ ทางปฏิบัติ มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานและ เพื่อการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป ตลอดจน เสริมสร้างการเป็นผู้ประกอบการที่มีความรู้ความสามารถ สามารถสร้างโอกาสในการแข่งขันทาง ธุรกิจ และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งมุ่งหวังให้เกิด การประยุกต์และ บูรณาการการพัฒนาอย่างยั่งยืน

โครงสร้างหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

จำนวนหน่วยกิต ตลอดหลักสูตรการศึกษา ไม่น้อยกว่า 136 หน่วยกิต ประกอบด้วย โครงสร้างหลักสูตร 3 หมวดวิชา คือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือก เสรี

การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

ระเบียบการเรียนและการวัดผลการศึกษาสำหรับนักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาให้ เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยศิลปากรว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต พ.ศ.2551 โดย มีข้อกำหนด ดังนี้

- สอบได้หน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 136 หน่วยกิต

- สอบได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 2.00 ทั้งนี้ ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของรายวิชาบังคับเอก และรายวิชาเลือกเอกต้องไม่ต่ำกว่า 2.00

ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

- สาขาวิชาการจัดการชุมชน ประมาณ 10,000 บาทต่อภาคการศึกษา

- สาขาวิชาอื่นๆ ประมาณ 25,000 บาทต่อภาคการศึกษา

ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายดังกล่าว ไม่รวมค่าหอพัก และ ค่าใช้จ่ายส่วนตัว และใน 1 ปีมี 2 ภาคการศึกษา

ทุนการศึกษา

คณะวิทยาการจัดการ มีนโยบายในการให้โอกาสและส่งเสริมการศึกษาแก่นักศึกษาผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ โดยการให้ทุนการศึกษา แก่ผู้จำเป็น ทั้งในรูปทุนให้เปล่า และทุนจ้างสำหรับนักศึกษาช่วยงาน โดยจะพิจารณาเป็นรายๆ ไป

คณะสนับสนุน โครงการ กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (ก.ย.ศ.) กองทุนให้กู้ยืมที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (ก.ร.อ.) และกองทุนอื่น ตามนโยบายของรัฐบาล โดยผู้เข้าศึกษามีสิทธิในการกู้ยืมได้ตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขของทุนนั้นๆ

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษามีความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน มีความประพฤติดี บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม และเป็นกำลังของชาติในวันข้างหน้า

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธัญรัศม์ คงปรีชา (2552) ทำการศึกษาเรื่องความทุ่มเทและผูกพันต่อสถาบันการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการและการให้บริการการศึกษาในระดับปานกลาง แต่มีความพึงพอใจต่อการบริหารการเรียนการสอนในระดับมาก ส่วนความพึงพอใจต่อการบริการและสนับสนุนและการบริหารด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลางเท่ากัน นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษามีความทุ่มเทและผูกพันในระดับปานกลางเช่นกัน ที่สำคัญคือ ความพึงพอใจกับความทุ่มเทและความผูกพันมีความสำคัญในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับความเชื่อมั่นที่ 0.01

สุนภา คัมชัย (2552) ทำการศึกษาเรื่องความผูกพันต่อหน่วยราชการ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่าระดับความผูกพันแตกต่างกันไปตามสังกัดหน่วยงาน บรรยากาศองค์กร ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ลักษณะการจ้างงาน และความพึงพอใจในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งมีผลทำให้การเปลี่ยนแปลงระดับความผูกพัน จึงสรุปได้ว่า การ

เปลี่ยนแปลงสังกัดหน่วยงาน บรรยากาศองค์กร ลักษณะการทำงาน ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และความพึงพอใจในการทำงาน มีผลทำให้มีการเปลี่ยนแปลงระดับความผูกพันต่อกรมชลประทาน

สุขศรี สวงนิตย์ (2552) ทำการศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีมีคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคุณภาพชีวิตในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านที่อยู่อาศัยด้านสุขอนามัย ด้านการรับบริการพื้นฐาน และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้านการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน พบว่าชั้นปีที่กำลังศึกษาและระดับผลการศึกษา เป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ได้แก่ เพศของนักศึกษา คณะที่นักศึกษาสังกัด ที่พักอาศัย ส่งผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา นักศึกษามีความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ในด้านอาหารและโภชนาการมากที่สุด โดยเฉพาะเรื่องอาหารและสภาพแวดล้อมในโรงอาหาร ควรสะอาดและถูกสุขลักษณะมากกว่า ปัจจุบัน รองลงมาคือ ด้านที่อยู่อาศัย นักศึกษาต้องการให้ค่าหอพักในมหาวิทยาลัยถูกลง ด้านสุขภาพอนามัย นักศึกษาต้องการให้มีการตรวจร่างกายประจำปีด้านการได้รับบริการพื้นฐาน นักศึกษาต้องการให้มีพื้นที่พักผ่อนในช่วงเวลาพักให้มากขึ้น เป็นต้นไม่เพื่อให้เกิดความร่มรื่น และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน นักศึกษาต้องการให้เพิ่มพนักงานรักษาความปลอดภัยและจัดตามจุดต่าง ๆ ให้ทั่วถึง

โชติกา พลาศรี (2552) ทำการศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กร กรณีศึกษา บุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี พบว่า โดยรวมบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายแต่ละด้านพบว่าปัจจัยที่อยู่ระดับมาก คือ ด้านความภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และ โดยรวมมีความสัมพันธ์ทาวบวกันอย่างปานกลางกับความผูกพันต่อองค์กร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(r)เท่ากับ .586

เฉลียว ภากะสัย (2550) ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อสถาบันของบุคลากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ความผูกพันต่อสถาบันของบุคลากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัดประเภทของบุคลากร และสถาบันที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับปานกลาง และวัฒนธรรมองค์กรกับความผูกพันต่อสถาบันของบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความสัมพันธ์กัน ทั้งโดยรวมและจำแนกรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นพรัตน์ เรียบทวี (2548) ทำการศึกษาเรื่ององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร โดยเรียงลำดับจากตัวพยากรณ์ที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของมหาวิทยาลัย (x_9) สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน (x_{21}) และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ (x_{20}) โดยองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบนี้ สามารถรวมกันอธิบายความแปรปรวนคุณภาพชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 39.20

วินณา แก้วงาม (2548) ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่องานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานครู โรงเรียนเทศบาลจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรและทัศนคติที่มีต่องานของพนักงานครู โรงเรียนเทศบาลจังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทัศนคติที่มีต่องานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานครู โรงเรียนเทศบาลจังหวัดสมุทรสาคร มีความสัมพันธ์กัน โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านค่านิยมของสังคมกับด้านความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานเพื่อองค์กรไม่มีความสัมพันธ์กัน

ชฎาภา ประเสริฐทรง และ ชนิกา เจริญจิตต์กุล (2547) ทำการศึกษาเรื่องความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้แก่ ความพึงพอใจต่อวัฒนธรรมประเพณี เหตุจูงใจในการเข้าศึกษา ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อม และความพึงพอใจต่อการพัฒนาวิชาการกับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .437 .470 .542 และ .543 ตามลำดับ ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการพัฒนาวิชาการ เหตุจูงใจในการเข้าศึกษา ความพึงพอใจต่อวัฒนธรรมและประเพณี ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อม ตามลำดับ สามารถพยากรณ์ความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 โดยความพึงพอใจต่อการพัฒนาวิชาการพัฒนาวิชาการเป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความผูกพันต่อสถาบันได้ร้อยละ 29.50 เมื่อเพิ่มตัวแปรเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา ความพึงพอใจต่อวัฒนธรรมและประเพณีและความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อม จะสามารถพยากรณ์ความผูกพันต่อสถาบันได้เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 4.60 , 1.90 และ 1.10 ตามลำดับ เมื่อรวมตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัวเข้าด้วยกันแล้ว สามารถอธิบาย

ความผันแปรของความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ ร้อยละ 37.10 โดยมีความคาดเคลื่อนของการพยากรณ์เท่ากับ 7.690

วชิระ ชาวหา (2543) ทำการศึกษาเรื่อง การบูรณาการทางวิชาการ การบูรณาการทาง สังคม และความผูกพันต่อสถาบันและเป้าหมายในการศึกษาของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า นิสิตที่ศึกษาวิชาเอกการประถมศึกษา วิชาเอกภาษาไทย วิชาเอก ศึกษาศาสตร์(วิทย์) และวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มีการบูรณาการทางวิชาการ การบูรณาการทาง สังคม และความผูกพันต่อสถาบันและเป้าหมายในการศึกษา อยู่ในระดับมาก และแตกต่างกัน นิสิตวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาเอกสังคมศึกษา และวิชาเอกพล ศึกษา มีการบูรณาการทางวิชาการ ความผูกพันต่อสถาบันและเป้าหมายในการศึกษา อยู่ในระดับ มาก และมีการบูรณาการทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง และแตกต่างกัน

ปิยะ อนุท อส.บ.(ไฟฟ้า-สื่อสาร)(2543) ทำการศึกษาเรื่องความผูกพันต่อสถาบันและ ความพึงพอใจในงานของอาจารย์คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า อาจารย์คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความผูกพันต่อสถาบันในระดับ มาก และมีความพึงพอใจในงานระดับมาก ความพึงพอใจในงานของอาจารย์คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อสถาบันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผูกพันต่อสถาบันและความพึงพอใจในงานของอาจารย์คณะครุ ศาสตร์ สถาบันราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่แตกต่างกันตาม เพศ ระดับชั้นเงินเดือน วุฒิ การศึกษาดำเน่งทางวิชาการ และประสบการณ์ในการทำงาน

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

เรื่อง คุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบัน ของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีวิธีดำเนินการศึกษาตามลำดับดังนี้

1. วิธีการศึกษา
2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นที่การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบัน กรณีศึกษา นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา(Description research) โดยใช้วิธีการสำรวจ (Survey) โดยการแจกแบบสอบถามให้กับบุคลากรด้วยตนเอง หลังจากนั้นจะเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน เพื่อนำมาวิเคราะห์ตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ แล้วนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป ชั้นปีที่ 1-4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีจำนวนคนทั้งหมด 483 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างไม่สามารถทราบจำนวนที่แน่นอนได้ ดังนั้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดตัวอย่าง โดยใช้แนวทาง Yamane (1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

$$n \geq \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n แทนจำนวนตัวอย่าง(คน)

N แทนกลุ่มประชากร

e แทนค่าความคลาดเคลื่อน โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกินร้อยละ 5 หรือ 0.05

$$\text{จะได้ } n \geq \frac{483}{1+483(0.05)^2}$$

$$n \geq 218.8 \text{ คน}$$

สามารถคำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ประมาณ 220 ชุด

กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 220 คน เนื่องจากจำนวนประชากรของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป ชั้นปีที่ 1-4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีจำนวนทั้งสิ้น 470 คน จากการเปิดตารางของ Yamane (Taro Yamane 1973 : 1) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 220 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีการศึกษา รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ภูมิลำเนาอาชีพผู้ปกครอง ผู้อุปการะ

ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิต ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโอกาสในการศึกษาต่อ ด้านโอกาสในการทำงาน

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ความผูกพันต่อสถาบัน ได้แก่ ด้านทัศนคติ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน ด้านการมีส่วนร่วม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจากการตรวจสอบเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ ประกอบด้วย เพศ อายุ ชั้นปี การศึกษา รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน มีทั้งหมด 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักศึกษา สภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก โอกาสในการศึกษาต่อ โอกาสในการทำงาน มีข้อคำถามทั้งหมด 33 ข้อ โดยแบ่งเป็นหลายด้าน ดังนี้

1. ด้านการเรียนการสอน	มีข้อคำถาม	5 ข้อ
2. ด้านกิจกรรมนักศึกษา	มีข้อคำถาม	5 ข้อ
3. ด้านสภาพแวดล้อม	มีข้อคำถาม	12 ข้อ
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	มีข้อคำถาม	5 ข้อ
5. ด้านโอกาสในการศึกษาต่อ	มีข้อคำถาม	5 ข้อ
6. ด้านโอกาสในการทำงาน	มีข้อคำถาม	5 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนเป็นการกำหนดระดับคะแนนเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามนำไปใช้ประเมินข้อคำถามในแต่ละข้อว่าตนเองอยู่ในระดับใด ผู้วิจัยใช้มาตรการวัดของ Rating scale โดยแบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้แก่ ด้านทัศนคติ ด้านการส่งเสริมและการสนับสนุน และด้านการมีส่วนร่วม มีข้อคำถามทั้งหมด 10 ข้อ ดังนี้

1. ด้านทัศนคติ	มีข้อคำถาม 5 ข้อ
2. ด้านการส่งเสริมและการสนับสนุน	มีข้อคำถาม 3 ข้อ
3. ด้านการมีส่วนร่วม	มีข้อคำถาม 4 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนเป็นการกำหนดระดับคะแนนเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามนำไปใช้ประเมินข้อคำถามในแต่ละข้อว่าตนเองอยู่ในระดับใด ผู้วิจัยใช้มาตรฐานการวัดของ Rating scale โดยแบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้อย่างอิสระ

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลระดับปริญญาตรี

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้องจากแหล่งต่างๆ ดังนี้ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เอกสารทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่น(Reliability)ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัก (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญเรียง ขจรศิลป์ 2533 : 183 – 193)

ความน่าเชื่อถือ

ในการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการทดลอง ออกแบบสอบถาม และทดลองใช้ โดยทำการทดลองทำแบบสอบถาม จำนวน 20 ชุด กับนักศึกษา ในคณะวิทยาการจัดการ แล้วทำการปรับปรุง โดยผ่านความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาในครั้งนี้ จะใช้แบบแผนการศึกษา คือ แบบสอบถาม โดยวิเคราะห์กรอบแนวคิด ทบทวนทฤษฎี และกำหนดนิยามตัวแปร โดยแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษาจากเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้องจากแหล่งต่างๆ ดังนี้ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เอกสารทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องจากสถาบันต่างๆ เช่น หอสมุดมหาวิทยาลัยมหิดล(ศาลายา)
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้วิธีผู้วิจัยจะแจกแบบสอบถามกับให้นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นจำนวนคนทั้งสิ้น 217 คน โดยผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถาม และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยขอให้ผู้ได้รับแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนมาที่ผู้วิจัย หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจความสมบูรณ์ จึงนำมารวบรวมข้อมูลแล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical package for the social sciences)

การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว ไปเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. บันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์
3. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
4. ประมวลผลข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical package for the social sciences) ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ดังนี้

4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ข้อมูลด้านคุณภาพชีวิตนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ ANOVA

4.3 ข้อมูลด้านความผูกพันต่อสถาบัน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.4 หาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบัน ของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Spearman Rank Correlation

4.5 ข้อมูลด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยใช้การรวบรวมประโยคข้อเสนอแนะ มาเขียนเรียงลำดับ หากมีประโยคที่ซ้ำกันก็ใช้จำนวนความถี่

เกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแปลความหมายในการวัดระดับความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตต่อความผูกพันต่อสถาบัน โดยใช้มาตราวัดแบบไลเคิร์ต สเกล (Likert scale) มาปรับใช้ในวิจัย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มากที่สุดหรือ

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มากหรือ

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ปานกลางหรือ

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อยหรือ

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อยที่สุดหรือ

(กุลฑริ ทรัพย์เพิ่มพูล 2550:50)

เกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพื่อแปลความหมายในการหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตต่อความผูกพันต่อสถาบัน ได้กำหนดช่วงคะแนน ดังนี้ (เทพศักดิ์ บุญรัตพันธุ์ 2552)

ค่า r	ความหมาย
.91 ถึง 1.00	มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมาก
.71 ถึง .90	มีความสัมพันธ์ทางบวกค่อนข้างสูง
.51 ถึง .70	มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างปานกลาง
.31 ถึง .50	มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างน้อย
.01 ถึง .30	มีความสัมพันธ์ทางบวกน้อยมากแทบไม่มีเลย
-.01 ถึง -.30	มีความสัมพันธ์ทางลบน้อยมากแทบไม่มีเลย
-.31 ถึง -.50	มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างน้อย
-.51 ถึง -.70	มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างปานกลาง
-.71 ถึง -.90	มีความสัมพันธ์ทางลบค่อนข้างสูง
-.91 ถึง -1.00	มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมาก

$$-1 \leq r \leq 1$$

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบัน ของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยายจำแนกเป็น 4 ส่วน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความผูกพันต่อสถาบัน

ส่วนที่ 4 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบัน

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	56	25.5
หญิง	164	74.5
รวม	220	100

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 74.5 และเพศชายร้อยละ 25.5

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นปีที่1	55	25
ชั้นปีที่2	55	25
ชั้นปีที่3	55	25
ชั้นปีที่4	55	25
รวม	220	100

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทุกชั้นปีมีจำนวนเท่ากัน ร้อยละ 25

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3000 บาท	17	7.7
3001-4000 บาท	62	28.2
4001-5000 บาท	62	28.2
5001-6000 บาท	31	14.1
6000 บาทขึ้นไป	48	21.8
รวม	220	100

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ประมาณ 3001-4000 บาท ร้อยละ 28.2 และ 4001-5000 บาท ร้อยละ 28.2 รองลงมามีรายได้ประมาณ 6000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 21.8 5001-6000 บาท ร้อยละ 14.1 และ ต่ำกว่า 3000 บาท ร้อยละ 7.7

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่าย	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3000 บาท	32	14.5
3001-4000 บาท	80	36.4
4001-5000 บาท	52	23.6
5001-6000 บาท	30	13.6
6000 บาทขึ้นไป	26	11.8
รวม	220	100

จากตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายประมาณ 3001-4000 บาท ร้อยละ 36.4 รองลงมา มีรายได้ประมาณ 4001-5000 บาท ร้อยละ 23.6 ต่ำกว่า 3000 บาท ร้อยละ 14.5 5001-6000 บาท ร้อยละ 13.6 และ 6000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 11.8

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนา	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	63	28.6
ภาคเหนือ	4	1.8
ภาคกลาง,ภาคตะวันตก	122	55.5
ภาคใต้	22	10
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4	1.8
ภาคตะวันออก	5	2.3
รวม	220	100

จากตารางที่ 5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ ภาคกลาง, ภาคตะวันตก ร้อยละ 55.5 รองลงมา กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 28.6 ภาคใต้ ร้อยละ 10 ภาคตะวันออก ร้อยละ 2.3 และภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 1.8

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

อาชีพผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	44	20
พนักงานบริษัทเอกชน	24	10.9
ธุรกิจส่วนตัว	92	41.8
รับจ้างทั่วไป	43	19.5
อื่นๆ	17	7.8
รวม	220	100

จากตารางที่ 6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 41.8 รองลงมา รับราชการ ร้อยละ 20 รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 19.5 พนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 10.9 และอื่นๆ ร้อยละ 7.8

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามผู้ปกครอง

ผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
บิดา	20	9.1
มารดา	26	11.8
บิดา-มารดา	170	77.3
ญาติ	4	1.8
รวม	220	100

จากตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผู้ปกครองคือ บิดา-มารดา ร้อยละ 77.3 รองลงมาคือ มารดา ร้อยละ 11.8 บิดา ร้อยละ 9.1 และ ญาติ ร้อยละ 1.8

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะ วิทยาการ
จัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตารางที่ 8 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคุณภาพชีวิตของ

นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ด้านการเรียนการสอน

คุณภาพชีวิตของนักศึกษา	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
8. ด้านการเรียนการสอน								
8.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด ความรู้ ความเข้าใจ	18 (8.2)	125 (56.8)	76 (34.5)	1 (0.5)	0 (0.00)	3.73	0.61	มาก
8.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	17 (7.7)	99 (45.0)	99 (45.0)	5 (2.3)	0 (0.00)	3.58	0.67	มาก
8.3 การเรียนการสอนเน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	15 (6.8)	97 (44.1)	97 (44.1)	9 (4.1)	2 (0.9)	3.52	0.72	มาก
8.4 การเรียนการสอน เหมาะสมกับหลักสูตร การศึกษา	17 (7.7)	95 (43.2)	96 (43.6)	12 (5.5)	0 (0.00)	3.53	0.72	มาก
8.5 มีกิจกรรมเสริมในการ ประกอบการเรียน	15 (6.8)	85 (38.6)	101 (45.9)	17 (7.7)	2 (0.9)	3.43	0.77	ปาน กลาง
รวม						3.56	0.7	มาก

ตารางที่ 8 พบว่าคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะ
วิทยาการการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาด้านการ
เรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อส่งเสริมให้
ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\bar{X}$ = 3.73) รองลงมาคือข้อส่งเสริมให้
ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 3.58)

ตารางที่ 9 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคุณภาพชีวิตของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ด้านกิจกรรมนักศึกษา

คุณภาพชีวิตของนักศึกษา	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
9. ด้านกิจกรรมนักศึกษา								
9.1 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	7 (3.2)	80 (36.4)	113 (51.4)	17 (7.7)	3 (1.4)	3.32	0.72	ปานกลาง
9.2 มีกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีต่อสถาบัน	17 (7.7)	100 (45.5)	83 (37.7)	17 (7.7)	3 (1.4)	3.50	0.80	มาก
9.3 มีงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างเพียงพอ	13 (5.9)	52 (23.6)	98 (44.5)	47 (21.4)	10 (4.5)	3.05	0.93	ปานกลาง
9.4 มีการจัดให้นักศึกษาทำกิจกรรมร่วมกับสถาบันอื่น	12 (5.5)	39 (17.7)	79 (35.9)	64 (29.1)	26 (11.8)	2.76	1.05	ปานกลาง
9.5 มีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาทำกิจกรรมในการพัฒนาชุมชน	9 (4.1)	61 (27.7)	82 (37.3)	56 (25.5)	12 (5.5)	3.00	0.96	ปานกลาง
รวม						3.13	0.89	ปานกลาง

ตารางที่ 9 พบว่าคุณภาพชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีต่อสถาบันมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\bar{x} = 3.50$) รองลงมาคือข้อมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.32$)

ตารางที่ 10 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคุณภาพชีวิตของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ด้านสภาพแวดล้อม

คุณภาพชีวิตของนักศึกษา	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
10. ด้านสภาพแวดล้อม								
10.1 มีจำนวนห้องเรียนที่เพียงพอ	16 (7.3)	88 (40.0)	85 (38.6)	26 (11.8)	5 (2.3)	3.38	0.87	ปานกลาง
10.2 ห้องเรียนมีความทันสมัย	16 (7.3)	76 (34.5)	98 (44.5)	22 (10.0)	8 (3.6)	3.32	0.89	ปานกลาง
10.3 สถานที่เรียนมีความสะอาด ระเบียบเรียบร้อย	19 (8.6)	95 (43.2)	84 (38.2)	18 (8.2)	4 (1.8)	3.49	0.83	ปานกลาง
10.4 มีอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่คุณภาพอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ดีเสมอ	23 (10.5)	94 (42.7)	82 (37.3)	17 (7.7)	4 (1.8)	2.52	0.85	ปานกลาง
10.5 สภาพห้องน้ำมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะ	12 (5.5)	42 (19.1)	94 (42.7)	56 (25.5)	16 (7.3)	2.90	0.97	ปานกลาง
10.6 พื้นที่ในมหาวิทยาลัยมีความกว้างขวาง	76 (34.5)	91 (41.4)	45 (20.5)	8 (3.6)	0 (0.00)	4.07	0.83	มาก
10.7 บรรยากาศภายในมหาวิทยาลัยมีความสงบร่มรื่น	38 (17.3)	94 (42.7)	49 (22.3)	25 (11.4)	14 (6.4)	3.53	1.10	มาก
10.8 มีจำนวนห้องพักนักศึกษาที่เพียงพอ	8 (3.6)	27 (12.3)	58 (26.4)	65 (29.5)	62 (28.2)	2.34	1.12	น้อย
10.9 หอพักมีความสะอาด ระเบียบเรียบร้อย	8 (3.6)	33 (15.0)	90 (40.9)	62 (28.2)	27 (12.3)	2.70	0.99	ปานกลาง

คุณภาพชีวิตของ นักศึกษา	ระดับความคิดเห็น					ค่า เฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตร ฐาน (S.D.)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย มาก			
10.10 ขนาดของห้องพักมี ความเหมาะสม	6 -2.7	27 -12.3	57 -25.9	54 -24.5	76 -34.5	2.24	1.14	น้อย
10.11 มีครุภัณฑ์ที่คงทน ต่อการใช้งาน	7 -3.2	33 -15	100 -45.5	60 -27.3	20 -9.1	2.76	0.93	ปาน กลาง
10.12 การให้บริการของ เจ้าหน้าที่หอพักที่มี อัธยาศัยที่ดี	8 -3.6	25 -11.4	79 -35.9	55 -25	53 -24.1	2.45	1.09	น้อย
รวม						2.98	0.97	ปาน กลาง

ตารางที่ 10 พบว่าคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะ
วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาด้าน
สภาพแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อพื้นที่ใน
มหาวิทยาลัยมีความกว้างขวาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาคือข้อบรรยากาศ
ภายในมหาวิทยาลัยมีความสงบร่มรื่น ($\bar{X} = 3.53$)

ตารางที่ 11 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคุณภาพชีวิตของ นักศึกษาศาสาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

คุณภาพชีวิตของนักศึกษา	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
11. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก								
11.1 ความเร็วในการใช้อินเตอร์เน็ต	3 (1.4)	13 (5.9)	34 (15.5)	46 (20.9)	124 (56.4)	1.75	1.00	น้อย
11.2 การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนที่เพียงพอ	4 (1.8)	30 (13.6)	65 (29.5)	80 (36.4)	40 (18.2)	2.58	2.29	ปานกลาง
11.3 มีพื้นที่จอดรถจักรยานที่เพียงพอ	8 (3.6)	39 (17.7)	69 (31.4)	65 (29.5)	39 (17.7)	2.60	1.08	ปานกลาง
11.4 ห้องสมุดมีข้อมูลให้ค้นหาได้เพียงพอต่อความต้องการ	15 (6.8)	66 (30.0)	77 (35.0)	49 (22.3)	13 (5.9)	3.10	1.01	ปานกลาง
11.5 มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ช่วยในการเดินทางไปยังอาคารเรียน	5 (2.3)	33 (15.0)	65 (29.5)	71 (32.3)	46 (20.9)	2.46	1.05	น้อย
รวม						2.50	1.29	ปานกลาง

ตารางที่ 11 พบว่าคุณภาพชีวิตของนักศึกษาศาสาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 2.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อห้องสมุดมีข้อมูลให้ค้นหาได้เพียงพอต่อความต้องการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\bar{x} = 3.1$) รองลงมาคือมีพื้นที่จอดรถจักรยานที่เพียงพอ ($\bar{x} = 2.60$)

ตารางที่ 12 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคุณภาพชีวิตของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ด้าน โอกาสในการศึกษาต่อ

คุณภาพชีวิตของนักศึกษา	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
12. ด้านโอกาสในการศึกษาต่อ								
12.1 สถาบันมีการสนับสนุนในการศึกษาต่อ	6 (2.7)	57 (25.9)	108 (49.1)	48 (21.8)	1 (0.50)	3.09	0.77	ปานกลาง
12.2 สถาบันมีการประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อ	4 (1.8)	54 (24.5)	104 (47.3)	53 (24.1)	5 (2.3)	3.00	0.81	ปานกลาง
12.3 สถาบันมีการจัดฝึกอบรมให้แก่นักศึกษาที่สนใจศึกษาต่อ	4 (1.8)	59 (26.8)	105 (47.7)	47 (21.4)	5 (2.3)	3.05	0.80	ปานกลาง
12.4 สถาบันให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาที่ต้องการไปศึกษาต่างประเทศ	9 (4.1)	52 (23.6)	103 (46.8)	49 (22.3)	7 (3.2)	3.03	0.87	ปานกลาง
12.5 สถาบันมีการจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ศึกษาต่อ	4 (1.8)	68 (30.9)	109 (49.5)	36 (16.4)	3 (1.4)	3.15	0.76	ปานกลาง
รวม						3.06	0.80	ปานกลาง

ตารางที่ 12 พบว่าคุณภาพชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาด้าน โอกาสในการศึกษาต่อ โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อสถาบัน

มีการจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ศึกษาต่อ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\bar{x}$ = 3.15) รองลงมาคือสถาบันมีการสนับสนุนในการศึกษาต่อ ($\bar{x}$ = 3.09)

ตารางที่ 13 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคุณภาพชีวิตของ นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านโอกาสในการทำงาน

คุณภาพชีวิตของนักศึกษา	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
13. ด้านโอกาสในการทำงาน								
13.1 สถาบันมีการประชาสัมพันธ์บริษัทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การศึกษา	10 (4.5)	55 (25.0)	126 (57.3)	27 (12.3)	2 (0.90)	3.20	0.74	ปานกลาง
13.2 สถาบันมีการจัดอบรม เกี่ยวกับการเข้าทำงาน	10 (4.5)	54 (24.5)	115 (52.3)	39 (17.7)	2 (0.9)	3.14	0.79	ปานกลาง
13.3 สถาบันมีการส่งเสริม ความรู้ความสามารถของ นักศึกษาเพื่อใช้ในการ ทำงาน	8 (3.6)	66 (30.0)	113 (51.4)	29 (13.2)	4 (1.8)	3.20	0.78	ปานกลาง
13.4 สถาบันมีการจัดหลักสูตรการฝึกงานให้แก่ศ.	22 (10.0)	74 (33.6)	104 (47.3)	18 (8.2)	2 (0.9)	3.44	0.82	ปานกลาง
13.5 สถาบันมีการนำ ผู้ประกอบการธุรกิจมาเป็น วิทยากรในการบรรยาย ความรู้และประสบการณ์	11 (5.0)	60 (27.3)	113 (51.4)	32 (14.5)	4 (1.8)	3.20	0.81	ปานกลาง
รวม						3.24	0.79	ปานกลาง

ตารางที่ 13 พบว่าคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะ วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ด้าน โอกาส

ในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อสถาบัน มีการจัดหลักสูตรการฝึกงานให้แก่นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\bar{x} = 3.44$) รองลงมาคือ สถาบันมีการประชาสัมพันธ์บริษัทต่างๆที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษา และสถาบันมีการ ส่งเสริมความรู้ความสามารถของนักศึกษาเพื่อใช้ในการทำงาน ($\bar{x} = 3.20$)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความผูกพันต่อสถาบัน

ตารางที่ 14 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความผูกพันต่อสถาบัน ของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย ศิลปากร ด้านทัศนคติ

ความผูกพันต่อสถาบัน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
14. ด้านทัศนคติ								
14.1 ท่านรู้สึกภูมิใจที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัย ศิลปากร	72 (32.7)	90 (40.9)	57 (25.9)	1 (0.5)	0 (0.00)	4.06	0.78	มาก
14.2 ท่านคำนึงถึงข้อดีของสถาบันอยู่เสมอ	42 (19.1)	101 (45.9)	72 (32.7)	5 (2.3)	0 (0.00)	3.82	0.76	มาก
14.3 ท่านรู้สึกว้าเหว้อย่างหนัก แห่งนี้เป็นสถาบันที่ดีที่สุด แห่งหนึ่งในการศึกษาหา ความรู้	45 (20.5)	102 (46.4)	65 (29.5)	5 (2.3)	3 (1.4)	3.82	0.83	มาก
14.4 ท่านรู้สึกว้าเหว้อย่างหนัก แห่งนี้เป็นสถาบันที่ดีที่สุดที่จะ มีโอกาสนในการทำงาน	42 (19.1)	107 (48.6)	60 (27.3)	11 (5.0)	0 (0.00)	3.82	0.80	มาก
14.5 สถาบันทำให้ท่านมี การพัฒนาในด้านสังคม ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน และ พี่น้อง	45 (20.5)	111 (50.5)	57 (25.9)	7 (3.2)	0 (0.00)	3.88	0.76	มาก
รวม						3.88	0.79	มาก

ตารางที่ 14 พบว่าความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันด้านทัศนคติ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษามีความรู้สึกภูมิใจที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยศิลปากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\bar{x} = 4.06$) รองลงมาคือสถาบันทำให้นักศึกษามีการพัฒนาในด้านสังคมความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน และ พี่น้อง ($\bar{x} = 3.88$)

ตารางที่ 15 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน

ความผูกพันต่อสถาบัน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
15. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน								
15.1 ท่านรู้สึกต้องการตอบแทนสถาบัน	22 (10.0)	106 (48.2)	86 (39.1)	6 (2.7)	0 (0.00)	3.65	0.69	มาก
15.2 ท่านจะสนับสนุนสถาบันให้บุคคลอื่นเข้ามาศึกษาต่อ	30 (13.6)	107 (48.6)	77 (35.0)	6 (2.7)	0 (0.00)	3.73	0.73	มาก
15.3 ท่านจะแนะนำสถาบันในทางที่ดีให้แก่ผู้อื่น	45 (20.5)	102 (46.4)	69 (31.4)	3 (1.4)	1 (0.5)	3.85	0.77	มาก
รวม						3.74	0.73	มาก

ตารางที่ 15 พบว่าความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันด้านการส่งเสริมและสนับสนุน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษามีความรู้สึกอยากแนะนำสถาบันในทางที่ดีให้แก่ผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\bar{x} = 3.85$) รองลงมาคือนักศึกษามีความรู้สึกอยากจะทำสนับสนุนสถาบันให้บุคคลอื่นเข้ามาศึกษาต่อ ($\bar{x} = 3.73$)

ตารางที่ 16 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความผูกพันต่อสถาบัน ของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย ศิลปากร ด้านการมีส่วนร่วม

ความผูกพันต่อสถาบัน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
16. ด้านการมีส่วนร่วม								
16.1 ท่านรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกับสถาบัน	29 (13.2)	98 (44.5)	82 (37.3)	11 (5.0)	0 (0.00)	3.66	0.77	มาก
16.2 ท่านรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการช่วยรักษาสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน	31 (14.1)	101 (45.9)	77 (35.0)	11 (5.0)	0 (0.00)	3.69	0.77	มาก
16.3 ท่านรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถาบันในทางวิชาการ	28 (12.7)	88 (40.0)	95 (43.2)	9 (4.1)	0 (0.00)	3.61	0.76	มาก
16.4 ท่านรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถาบันในทางสังคม	30 (13.6)	101 (45.9)	84 (38.2)	5 (2.3)	0 (0.00)	3.70	0.73	มาก
รวม						3.67	0.76	มาก

ตารางที่ 16 พบว่าความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันด้านการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษารู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถาบันในทางสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\bar{x} = 3.70$) รองลงมาคือนักศึกษารู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการช่วยรักษาสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน ($\bar{x} = 3.69$)

ส่วนที่ 4 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยจำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

การทดสอบสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาความแตกต่างของข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้ศึกษาได้เลือกปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ เพศ ชั้นปีการศึกษา รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ภูมิลำเนา อาชีพ ผู้ปกครอง ผู้อุปการะ เพื่อมาศึกษาหาความแตกต่างกับความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยหาความแตกต่างระหว่างตัวแปรต่างๆ ด้วยวิธี t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้สถิติทดสอบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) โดยทำการทดสอบค่า LSD เพื่อทดสอบกลุ่มตัวแปรตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไปโดยกำหนดค่าระดับความเชื่อมั่นที่ 95% คือ กำหนดค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig .) ที่ระดับ 0.05 หากปัจจัยใดมีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.05 หมายความว่าข้อมูลส่วนบุคคล กับ ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

สมมติฐานที่ 1

H_0 : กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรแตกต่างกัน

H_1 : กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรแตกต่างกัน

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามเพศ ด้วยวิธี T-Test

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	Sig
ชาย	56	3.89	0.51	1.78	0.08
หญิง	164	3.74	0.57		

จากตารางที่ 17 พบว่าเพศชายมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) อยู่ที่ 3.89 และเพศหญิงมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) อยู่ที่ 3.74 จากการทดสอบความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะ

วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามเพศด้วยวิธี T-Test จะมีผลต่อความผูกพันต่อสถาบันเท่ากัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2

H_0 : กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิทยาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรแตกต่างกัน

H_1 : กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิทยาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรแตกต่างกัน

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิทยาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามชั้นปี ด้วยวิธี One-Way ANOVA

องค์ประกอบ ความผูกพัน ต่อสถาบัน	ชั้นปีที่								F	sig.
	ปีที่1		ปีที่2		ปีที่3		ปีที่4			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านทัศนคติ	4.12	0.65	3.75	0.68	3.79	0.67	3.84	0.52	3.59	0.01*
ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน	4.02	0.59	3.59	0.65	3.67	0.61	3.7	0.59	5.18	0.002*
ด้านการมีส่วนร่วม	3.77	0.68	3.61	0.6	3.67	0.66	3.61	0.62	0.76	0.52

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 18 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ความแตกต่างของชั้นปีกับองค์ประกอบความผูกพันต่อสถาบัน 3 ด้าน ด้วยสถิติ F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีชั้นปีที่แตกต่างกัน มีด้านทัศนคติ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน และด้านการมีส่วนร่วม แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 19 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบความผูกพันต่อสถาบันด้านทัศนคติ จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ โดยวิธีการทดสอบ LSD

ความผูกพันต่อสถาบัน	ชั้นปีที่	$\bar{x}$	ปีที่1	ปีที่2	ปีที่3	ปีที่4
			4.02	3.59	3.58	3.33
ด้านทัศนคติ	ปีที่1	4.02	-	0.004*	0.008*	0.024*
	ปีที่2	3.59	-	-	0.832	0.525
	ปีที่3	3.58	-	-	-	0.672
	ปีที่4	3.33	-	-	-	-

จากตารางที่ 19 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบความผูกพันต่อสถาบันด้านทัศนคติที่มีต่อชั้นปี จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ โดยวิธีการทดสอบ LSD พบว่า กลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 1 มีความผูกพันด้านทัศนคติแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่าง ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

ตารางที่ 20 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบความผูกพันต่อสถาบันด้านการส่งเสริมและสนับสนุนจำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ โดยวิธีการทดสอบ LSD

ความผูกพันต่อสถาบัน	ชั้นปีที่	$\bar{x}$	ปีที่1	ปีที่2	ปีที่3	ปีที่4
			3.65	3.42	3.67	3.7
ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน	ปีที่1	3.65	-	0.000*	0.003*	0.007*
	ปีที่2	3.42	-	-	0.533	0.350
	ปีที่3	3.67	-	-	-	0.755
	ปีที่4	3.7	-	-	-	-

จากตารางที่ 20 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบความผูกพันต่อสถาบันด้านกาส่งเสริมและการสนับสนุนที่มีต่อชั้นปี จำแนกตามระดับการศึกษา

เป็นรายคู่ โดยวิธีการทดสอบ LSD พบว่า กลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 1 มีความผูกพันด้านทัศนคติแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่าง ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

สมมติฐานที่ 3

H_0 : กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรแตกต่างกัน

H_1 : กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรแตกต่างกัน

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามรายได้ ด้วยวิธี One-Way ANOVA

ความผูกพันต่อสถาบัน	รายได้							
	ต่ำกว่า 3000 บาท		3001-4000 บาท		4001-5000 บาท		5001-6000 บาท	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านทัศนคติ	3.73	0.7	3.93	0.61	3.92	0.61	3.8	0.72
ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน	3.55	0.67	3.74	0.61	3.85	0.61	3.68	0.68
ด้านการมีส่วนร่วม	3.57	0.75	3.65	0.59	3.77	0.66	3.64	0.62

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามรายได้ ด้วยวิธี

One-Way ANOVA

ความผูกพันต่อสถาบัน	รายได้		F	sig.
	6000 บาทขึ้นไป			
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านทัศนคติ	3.73	0.64	0.493	0.741
ด้านการส่งเสริมและ สนับสนุน	4.02	0.59	0.987	0.415
ด้านการมีส่วนร่วม	3.61	0.66	0.611	0.655

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 ตารางที่ 21 ความแตกต่างของรายได้กับองค์ประกอบความผูกพันต่อสถาบัน 3 ด้าน ด้วยสถิติ F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของรายได้ มีด้านทัศนคติ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน และด้านการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4

H_0 : กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรแตกต่างกัน

H_1 : กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรแตกต่างกัน

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามค่าใช้จ่ายด้วยวิธี

One-Way ANOVA

ความผูกพันต่อ สถาบัน	ค่าใช้จ่าย							
	ต่ำกว่า 3000 บาท		3001-4000 บาท		4001-5000 บาท		5001-6000 บาท	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
ด้านทัศนคติ	3.94	0.65	3.89	0.67	3.85	0.59	3.83	0.71
ด้านการส่งเสริม และสนับสนุน	3.68	0.58	3.75	0.65	3.78	0.62	3.76	0.75
ด้านการมีส่วนร่วม	3.72	0.68	3.65	0.64	3.72	0.65	3.54	0.72

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการ
ธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามค่าใช้จ่าย ด้วยวิธี
One-Way ANOVA

ความผูกพันต่อสถาบัน	ค่าใช้จ่าย		F	sig.
	6000 บาทขึ้นไป			
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านทัศนคติ	3.92	0.53	0.186	0.945
ด้านการส่งเสริมและ สนับสนุน	3.73	0.5	0.132	0.971
ด้านการมีส่วนร่วม	3.71	0.47	0.48	0.75

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4 ความแตกต่างของค่าใช้จ่ายกับองค์ประกอบความผูกพัน
ต่อสถาบัน 3 ด้าน ด้วยสถิติ F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของค่าใช้จ่าย มีด้านทัศนคติ ด้านการส่งเสริม
และสนับสนุน และด้านการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 5

H_0 : กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรแตกต่างกัน

H_1 : กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรแตกต่างกัน

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามภูมิภาคด้วยวิธี One-Way ANOVA

ความผูกพันต่อสถาบัน	ภูมิภาค							
	กรุงเทพมหานคร		ภาคเหนือ		ภาคกลาง,ภาคตะวันตก		ภาคใต้	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
ด้านทัศนคติ	3.79	0.64	3.7	0.48	4	0.65	3.7	0.66
ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน	3.69	0.58	3.42	0.32	3.8	0.65	3.74	0.68
ด้านการมีส่วนร่วม	3.57	0.54	3.75	0.35	3.72	0.69	3.62	0.71

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการ

ธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามภูมิภาค ด้วยวิธี
One-Way ANOVA

ความผูกพันต่อ สถาบัน	ภูมิภาค				F	sig.
	ภาคตะวันออก		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านทัศนคติ	3.7	0.74	4.04	0.26	1.228	0.297
ด้านการส่งเสริม และสนับสนุน	3.58	0.83	3.67	0.41	0.541	0.745
ด้านการมีส่วนร่วม รวม	3.56	0.43	3.8	0.37	0.549	0.739

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 5 ความแตกต่างของภูมิภาคกับองค์ประกอบความผูกพันต่อสถาบัน 3 ด้าน ด้วยสถิติ F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของภูมิภาค มีด้านทัศนคติ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนและด้านการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 6

H_0 : กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรแตกต่างกัน

H_1 : กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรแตกต่างกัน

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการ

ธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง
ด้วยวิธี One-Way ANOVA

ความผูกพันต่อ สถาบัน	อาชีพผู้ปกครอง							
	รับราชการ		พนักงาน บริษัทเอกชน		ธุรกิจส่วนตัว		รับจ้างทั่วไป	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
ด้านทัศนคติ	3.9	0.64	3.81	0.64	3.92	0.69	3.83	0.57
ด้านการ ส่งเสริมและ สนับสนุน	3.8	0.63	3.65	0.59	3.79	0.65	3.66	0.58
ด้านการมีส่วนร่วม	3.79	0.64	3.7	0.68	3.67	0.66	3.51	0.58

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการ
ธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง
ด้วยวิธี One-Way ANOVA

ความผูกพันต่อสถาบัน	อาชีพผู้ปกครองและ อื่นๆ		F	sig.
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านทัศนคติ	3.92	0.53	0.321	0.864
ด้านการส่งเสริมและ สนับสนุน	3.75	0.73	0.497	0.738
ด้านการมีส่วนร่วม	3.72	0.63	1.135	0.341

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 6 ความแตกต่างของอาชีพผู้ปกครองกับองค์ประกอบความ
ผูกพันต่อสถาบัน 3 ด้าน ด้วยสถิติ F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของอาชีพผู้ปกครอง มีด้านทัศนคติ
ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน และด้านการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 7

H_0 : กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรแตกต่างกัน

H_1 : กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรแตกต่างกัน

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบันของนักศึกษสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามผู้อุปการะ ด้วยวิธี One-Way ANOVA

ความผูกพันต่อสถาบัน	ผู้อุปการะ								F	sig.
	บิดา		มารดา		บิดา-มารดา		ญาติ			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านทัศนคติ	3.88	0.71	3.77	0.57	3.89	0.65	4.05	0.34	0.335	0.8
ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน	3.85	0.63	3.55	0.65	3.76	0.63	3.67	0.27	1.088	0.355
ด้านการมีส่วนร่วม										
รวม	3.59	0.46	3.42	0.66	3.72	0.65	3.63	0.32	1.722	0.163

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 7 ความแตกต่างของชั้นปีกับองค์ประกอบความผูกพันต่อสถาบัน 3 ด้าน ด้วยสถิติ F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้อุปการะ มีด้านทัศนคติ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน และด้านการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบัน

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบัน
ด้วยวิธี Spearman Rank Correlation

		คุณภาพชีวิต	ความผูกพัน
คุณภาพชีวิต	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	1.000	0.372**
	Sig.		0.000
	จำนวน	220	220
ความผูกพัน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.372**	1.000
	Sig.	0.000	
	จำนวน	220	220

จากตารางที่ 26 พบว่า ค่าคุณภาพชีวิตกับความผูกพันด้วยวิธี Spearman Rank Correlation มีค่าเท่ากับคือ 0.372 แสดงว่าคุณภาพชีวิตมีผลต่อความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

จากการตอบแบบสอบถามคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษสาขา วิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ตอบแบบสอบถามได้ แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรปรับปรุงระบบของ Internet มากกว่านี้ ให้มีความเร็วเพิ่มขึ้นเหมาะสมกับจำนวนผู้ใช้งาน
2. ต้องการให้ปลูกต้นไม้ริมถนนมากกว่านี้เพื่อความร่มรื่น
3. ต้องการให้มีรถรางเพื่อรับส่งนักศึกษาจะได้สะดวกในการเดินทางมากขึ้นและ ไม่เกิดอันตรายระหว่างรถจักรยานยนต์ รถยนต์ และจักรยาน
4. เจ้าหน้าที่หอพักให้บริการและพุดจาไม่สุภาพ ไม่ค่อยเต็มใจและให้ความร่วมมือกับนักศึกษา
5. หอพักมีขนาดที่เล็กเกินไปและไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา
6. ควรจะมีการสนับสนุนให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับด้านธุรกิจมากกว่านี้ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์และทักษะมากกว่าเนื้อหาที่ได้รับ

7. ค่าเล่าเรียนมีราคาสูงจนเกินไป ต้องการให้ลดราคาลงหรือให้คิดราคาเป็นหน่วยกิต

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 5

สรุปอภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบัน ของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร” มีวัตถุประสงค์การวิจัยประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะของการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. เพื่อศึกษาระดับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 74.5 และเพศชายร้อยละ 25.5 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามทุกชั้นปีมีจำนวนเท่ากัน ร้อยละ 25 รายได้ส่วนใหญ่มีประมาณ 3001-4000 บาท ร้อยละ 28.2 และ 4001-5000 บาท ร้อยละ 28.2 รองลงมามีรายได้ประมาณ 6000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 21.8 5001-6000 บาท ร้อยละ 14.1 และ ต่ำกว่า 3000 บาท ร้อยละ 7.7 ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่มีประมาณ 3001-4000 บาท ร้อยละ 36.4 รองลงมามีรายได้ประมาณ 4001-5000 บาท ร้อยละ 23.6 ต่ำกว่า 3000 บาท ร้อยละ 14.5 5001-6000 บาท ร้อยละ 13.6 และ 6000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 11.8 ภูมิภาคส่วนใหญ่อยู่ ภาคกลาง,ภาค ตะวันตก ร้อยละ 55.5 รองลงมา กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 28.6 ภาคใต้ ร้อยละ 10 ภาคตะวันออก ร้อยละ 2.3 และ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 1.8 อาชีพผู้ปกครองส่วน

ใหญ่ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 41.8 รองลงมา รับราชการ ร้อยละ 20 รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 19.5 พนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 10.9 และอื่นๆ ร้อยละ 7.8 ได้แก่ พนักงานรัฐวิสาหกิจ เกษตรกร ประมง พ่อบ้าน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่คือ บิดา-มารดา ร้อยละ 77.3 รองลงมาคือ มารดา ร้อยละ 11.8 บิดา ร้อยละ 9.1 และ ญาติ ร้อยละ 1.8

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\bar{x} = 3.73$) รองลงมาคือข้อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.58$)

ด้านกิจกรรมนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อมีกิจกรรมส่งเสริมความสามัคคีที่ติดต่อสถาบันมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\bar{x} = 3.50$) รองลงมาคือข้อมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.32$)

ด้านสภาพแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 2.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อพื้นที่ในมหาวิทยาลัยมีความกว้างขวาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\bar{x} = 4.07$) รองลงมาคือข้อบรรยากาศภายในมหาวิทยาลัยมีความสงบร่มรื่น ($\bar{x} = 3.53$)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 2.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อห้องสมุดมีข้อมูลให้ค้นหาได้เพียงพอต่อความต้องการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\bar{x} = 3.1$) รองลงมาคือมีพื้นที่จอดรถจักรยานที่เพียงพอ ($\bar{x} = 2.60$)

ด้านโอกาสในการศึกษาต่อ โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อสถาบันมีการจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ศึกษาต่อ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\bar{x} = 3.15$) รองลงมาคือสถาบันมีการสนับสนุนในการศึกษาต่อ ($\bar{x} = 3.09$)

ด้านโอกาสในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อสถาบันมีการจัดหลักสูตรการฝึกงานให้แก่นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\bar{x} = 3.44$) รองลงมาคือสถาบันมีการประชาสัมพันธ์บริษัทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษา และสถาบันมีการส่งเสริมความรู้ความสามารถของนักศึกษาเพื่อใช้ในการทำงาน ($\bar{x} = 3.20$)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านคุณภาพชีวิตความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันด้านต่างๆดังนี้

ด้านทัศนคติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีความรู้สึกภูมิใจที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยศิลปากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\bar{x} = 4.06$) รองลงมาคือสถาบันทำให้นักศึกษามีการพัฒนาในด้านสังคมความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน และ พี่น้อง ($\bar{x} = 3.88$)

ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษามีความรู้สึกอยากแนะนำสถาบันในทางที่ดีให้แก่ผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\mu = 3.85$) รองลงมาคือนักศึกษามีความรู้สึกอยากจะสนับสนุนสถาบันให้บุคคลอื่นเข้ามาศึกษาต่อ ($\mu = 3.73$)

ด้านการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษารู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถาบันในทางสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\bar{x} = 3.70$) รองลงมาคือนักศึกษารู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการช่วยรักษาสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน ($\bar{x} = 3.69$)

ส่วนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของสถาบัน โดยจำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า

เพศ เพศชายมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) อยู่ที่ 3.89 และเพศหญิงมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) อยู่ที่ 3.74 จากการทดสอบความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามเพศด้วยวิธี T-Test จะมีผลต่อความผูกพันต่อสถาบันเท่ากัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับชั้นปีการศึกษา ความแตกต่างของชั้นปีกับองค์ประกอบความผูกพันต่อสถาบัน 3 ด้าน ด้วยสถิติ F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีชั้นปีที่แตกต่างกัน มีด้านทัศนคติ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน และด้านการมีส่วนร่วม แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบความผูกพันต่อสถาบันด้านทัศนคติที่มีต่อชั้นปี จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ โดยวิธีการทดสอบ LSD พบว่า กลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 1 มีความผูกพันด้านทัศนคติและการส่งเสริมและสนับสนุนแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่าง ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

รายได้ ความแตกต่างของรายได้กับองค์ประกอบความผูกพันต่อสถาบัน 3 ด้าน ด้วยสถิติ F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของรายได้ มีด้านทัศนคติ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน และด้านการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ค่าใช้จ่าย ความแตกต่างของค่าใช้จ่ายกับองค์ประกอบความผูกพันต่อสถาบัน 3 ด้าน ด้วยสถิติ F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของค่าใช้จ่าย มีด้านทัศนคติ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน และด้านการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภูมิฐานะ ความแตกต่างของภูมิฐานะกับองค์ประกอบความผูกพันต่อสถาบัน 3 ด้าน ด้วยสถิติ F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของภูมิฐานะ มีด้านทัศนคติ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน และด้านการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพผู้ปกครอง ความแตกต่างของอาชีพผู้ปกครองกับองค์ประกอบความผูกพันต่อสถาบัน 3 ด้าน ด้วยสถิติ F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของอาชีพผู้ปกครอง มีด้านทัศนคติ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนและด้านการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้อุปการะ ความแตกต่างของชั้นปีกับองค์ประกอบความผูกพันต่อสถาบัน 3 ด้าน ด้วยสถิติ F-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้อุปการะ มีด้านทัศนคติ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน และด้านการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า คุณภาพชีวิตของนักศึกษาโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างน้อยกับความผูกพันต่อสถาบัน ด้วยวิธี Spearman Rank Correlation มีค่าเท่ากับคือ 0.372 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร สามารถอภิปรายผลดังนี้

1. ระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม ด้านโอกาสในการทำงาน ด้านโอกาสในการศึกษาต่อ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวก มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการเรียนการสอน นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับการศึกษาของสุขศรี สงวนศักดิ์ (2552) ซึ่งพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีมีคุณภาพชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคุณภาพชีวิตในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านที่อยู่อาศัยด้านสุขอนามัย ด้านการรับบริการพื้นฐาน และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน ยกเว้นด้านการเรียนการสอน นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เพราะเนื่องจากมหาวิทยาลัยมีหลักสูตรที่ตรงกับความต้องการของนักศึกษา ในด้านโอกาสการทำงานและด้านโอกาสในการศึกษาต่อ เนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่1และชั้นปีที่2มีความผูกพันต่อสถาบันที่แตกต่างจากชั้นปีที่3และชั้นปีที่4 มีส่วนมาจากช่วงเวลา que ศึกษาอยู่ในสถาบันยังน้อยกว่าชั้นปีที่3และชั้นปีที่4 ส่งผลต่อทัศนคติของนักศึกษาในด้านโอกาสในการทำงานและด้านโอกาสในการศึกษาต่อ ทำให้การแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว นักศึกษาสาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนใหญ่มีโอกาสในด้านการทำงานและด้านโอกาสในการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก

2. ระดับความผูกพันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยรวมอยู่ในระดับมากและพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านทัศนคติ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับ ปิยะ นუნนาค(2543) ซึ่งพบว่า อาจารย์คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความผูกพันต่อสถาบันในระดับมาก และมีความพึงพอใจในงานในระดับมาก และสอดคล้องกับการศึกษาของ วชิระ ชาวหา (2543) ซึ่งพบว่า นิสิตมีการบูรณาการทางวิชาการ การบูรณาการทางสังคม และความผูกพันต่อสถาบัน และเป้าหมายในการศึกษา อยู่ในระดับมาก นิสิตชายและนิสิตหญิงมีการบูรณาการทางวิชาการ การบูรณาการทางสังคม และความผูกพันต่อสถาบันและเป้าหมายในการศึกษา อยู่ในระดับมาก และแตกต่างกัน นิสิตที่สอบคัดเลือกสมัครสอบคัดเลือกกรวมของทบวงมหาวิทยาลัยและนิสิตที่สอบโควตาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการบูรณาการทางวิชาการ การบูรณาการทางสังคม และความผูกพันต่อสถาบันและเป้าหมายในการศึกษา อยู่ในระดับมาก และแตกต่างกัน

3. ระดับความผูกพันของสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยจำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ด้านเพศจะมีผลต่อความผูกพันต่อสถาบันเท่ากัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05ระดับชั้นปีการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 1 มีความผูกพันด้านทัศนคติและด้านการส่งเสริมและ

สนับสนุนแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่าง ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ด้านรายได้ ค่าใช้จ่าย ภูมิภานา อาชีพผู้ปกครอง ผู้อุปการะ มีด้านทัศนคติ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน และด้านการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับทฤษฎีของนิวแมน (Neumann and Neumann. 1984 : 272-273, อ้างถึงใน วชิระ ชาวหาม 2543:14) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาไว้ดังนี้ (1) เป็นการวัดเกี่ยวกับการที่นิสิตมีส่วนร่วมในเป้าหมายและค่านิยมของสถาบัน (2)ความผูกพันต่อสถาบันของนิสิต จะสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติที่นักศึกษามีต่อสถาบันทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ (Learning Experience) และการจัดกิจกรรมต่างๆของสถาบัน (3)ความผูกพันต่อสถาบันของนิสิต ไม่เพียงแต่จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนิสิตที่แสดงออกในระหว่างที่ศึกษาอยู่สถาบันเท่านั้น (เช่น การออกกลางคัน และการปฏิบัติตัวต่างๆ ของนิสิต) แต่ยังมีผลต่อความสำคัญระหว่างนิสิตกับสถาบันในอนาคตด้วยซึ่งจะเห็นได้จากสิ่งต่อไปนี้คือ 1) การที่นิสิตได้แสดงออกถึงความตั้งใจที่ใ้ความพยายามที่จะทำทุกอย่างเพื่อสถาบัน 2) นิสิตมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะติดต่อสัมพันธ์กับสถาบันอย่างต่อเนื่องตลอดไป 3) การที่ศิษย์เก่าให้ความช่วยเหลือสนับสนุนต่อสถาบัน (4)ความผูกพันต่อสถาบันของนิสิต มีความสัมพันธ์กับการที่ทำให้สถาบันเป็นที่ดึงดูดความสนใจของนิสิตให้เข้ามาศึกษาต่อเพิ่มมากขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต

4. จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาด้านวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่าคุณภาพชีวิตของนักศึกษาโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างน้อยกับความผูกพันต่อสถาบันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($r = 0.372$)

ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับธัญรัสมิ์ คงปรีชา (2552) พบว่า ความพึงพอใจกับความทุ่มเทและความผูกพันมีความสำคัญในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับความเชื่อมั่นที่ 0.01 และสอดคล้องกับ ชฎาภา ประเสริฐทรง, ชนิกา เจริญจิตต์กล (2547)ความสามารถพยากรณ์ความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และสอดคล้องกับปิยะ บุนนาค(2543) ความพึงพอใจในงานของอาจารย์คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อสถาบันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้วิจัยมีความคิดเห็นสำหรับการเสนอแนะครั้งนี้คือ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

จากการศึกษาพบว่านักศึกษามีความต้องการส่วนใหญ่ในด้านสภาพแวดล้อมและด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ในด้านสภาพแวดล้อม นักศึกษายังขาดหอพักที่เพียงพอ บรรยากาศภายในมหาวิทยาลัยยังขาดความร่มรื่น ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเดินทางไปยังตึกเรียน และยังมีบริเวณที่จอดรถภายในเพียงพอ ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการในด้านของการใช้ระบบสารสนเทศ การใช้อินเทอร์เน็ตที่มีความล่าช้ามาก ทำให้ไม่สะดวกในการค้นหาข้อมูล ผู้วิจัยเห็นว่าทางมหาวิทยาลัยควรมีการส่งเสริมเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตให้มากขึ้น เพื่อให้ระดับของคุณภาพชีวิตของนักศึกษามีระดับสูงขึ้น โดยเน้นการส่งเสริมในด้านสภาพแวดล้อมและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกตามที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้มีความคิดเห็นมาในแบบสอบถาม

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่างเพียงแก่นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป ชั้นปีที่1-4 เท่านั้น ดังนั้นจึงเห็นควรให้มีการเพิ่มกลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งต่อไป โดยศึกษานักศึกษาคณะอื่นๆด้วย ได้แก่ คณะวิทยาการจัดการ คณะสัตวศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อที่จะได้ทราบถึงความคิดเห็นได้ครอบคลุมยิ่งขึ้น

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บรรณานุกรม

หนังสือภาษาไทย

- เจก ชนะสิริ. สมาธิกับคุณภาพชีวิต. กรุงเทพมหานคร : บริษัท คราฟแมนเพรส จำกัด, 2541.
- เฉลียว ภากะสัย. “ทำการศึกษารื่องปัจจัยวัฒนธรรมองค์การที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อสถาบันของบุคลากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.” วิทยานิพนธ์สาขาวิชาการการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย บูรพา, 2550.
- ชฎาภา ประเสริฐทรง, ชนิกา เจริญจิตต์กุล. “ความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.” วิจัยคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, 2547.
- ชัยรัสมิ์ คงปรีชา. “ความทุ่มเทและผูกพันต่อสถาบันการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.” วิทยานิพนธ์คณะกรรมการควบคุม มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 2552.
- นพรัตน์ เรียบทวี. “องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร.” วิจัยสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. สถิติวิจัย 2. กรุงเทพมหานคร : ฟลิทส์เซ็นเตอร์, 2533.
- ปิยะ บุนนาค. “ความผูกพันต่อสถาบันและความพึงพอใจในงาน ของอาจารย์คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2543.
- รุ่งนภา สันติศิรินิรันดร์. “การศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรครูโรงเรียนในเครือพระแม่มาลี.” รายงานการศึกษาวิจัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2550.
- เรื่องกฤษฎี สุวรรณอำไพ. “คุณภาพชีวิตการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมฮาร์ดดิสก์ไดร์ฟในประเทศไทย.” วิทยานิพนธ์สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2549.

วชิระ ชาวหา . “การบูรณาการทางวิชาการ การบูรณาการทางสังคม และความผูกพันต่อสถาบันและ
เป้าหมายในการศึกษาของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.” วิจัยคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2543.

วันชัย มีชาติ. พฤติกรรมกรรมการบริหารองค์การสาธารณะ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2544.

ศิริ ฮามสุโพธิ์. ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรินต์ติ้ง เฮ้าส์, 2543.

สุขศรี สงวนศักดิ์ “คุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.” รายงานการ
วิจัยฝ่ายแนะแนวการศึกษาและอาชีพ กองพัฒนานักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ธัญบุรี, 2552.

สุนาภา คุ่มชัย “ความผูกพันของบุคลากรต่อหน่วยราชการ.” งานวิจัยสาขาวิชาการจัดการภาครัฐ และ
ภาคเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552.

สุพานี สฤษฏ์วานิช. พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่: แนวคิดและทฤษฎี. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.

อุบล เสถียรปกริณกรณ์. “ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต.” รายงานวิจัยภาควิชาสังคมศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์สถาบันราชภัฏนครปฐม, 2539.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

มหาวิทยาลัยศิลปากร. รายงานจำนวนนักศึกษาทั้งหมด ภาคการศึกษาที่ 1-4 ปีการศึกษา 2553. [Online].

Accessed 24 March 2010. Available from http://reg.su.ac.th/registrar/fes_pdf/repSum

[StudentCURR153.pdf](#)

.โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปปี 2545

และปี2553. [Online]. Accessed 24 March 2010. Available from [http://www.management.](http://www.management.su.ac.th/major/bachelorArt.pdf)

[su.ac.th/major/bachelorArt.pdf](http://www.management.su.ac.th/major/bachelorArt.pdf).

สกุลไทย. คุณภาพชีวิต. [Online]. Accessed 10 August 2010. Available from <http://www.swu.ac.th/royal/book6/b6c1t1.html>

สุภางค์ จันทวานิช , วรรณิ ไทยานันท์. แนวคิดและเครื่องชี้วัดการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต
ของประเทศไทย[Online]. Accessed 11 June 2010. Available from [isc.ru.ac.th/data/
ps0000214.doc](http://isc.ru.ac.th/data/ps0000214.doc)

Taro, Yamane. 2553. ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane[Online]. Accessed 9 June
2010. Available from [http://www.si.mahidol.ac.th/km/cops/nursing_research/admin/
knowledge_files/8400.pd](http://www.si.mahidol.ac.th/km/cops/nursing_research/admin/knowledge_files/8400.pd)

ผลงานวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาตรี

ภาควิชา

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ชุดที่

--	--	--

แบบสอบถาม

เรื่อง คุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบัน ของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. ศึกษาความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเป็นเรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็นของท่านในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตต่อสถาบัน ข้อมูลที่ได้จะนำไปประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจะนำเสนอโดยรวม และจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามไม่ว่ากรณีใดๆ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านในการตอบคำถาม โปรดตอบคำถามทุกข้อ เนื่องจากคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการวิเคราะห์ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

2. แบบสอบถามชุดนี้ใช้สำหรับสอบถามนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยแบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความผูกพันต่อสถาบัน

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. กรุณาทำเครื่องหมาย หน้าข้อความที่เป็นคำตอบของท่าน

คณะผู้จัดทำ

นักศึกษาหลักสูตรการจัดการธุรกิจทั่วไป
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความต่อไปนี้)

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ระดับชั้นปีการศึกษา

ปี 1

ปี 2

ปี 3

ปี 4

3. รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามต่อเดือน

ต่ำกว่า 3,000 บาท

3,001-4,000 บาท

4,001-5,000 บาท

5,001-6,000 บาท

6,000 บาท ขึ้นไป

4. ค่าใช้จ่ายต่อเดือน

ต่ำกว่า 3,000 บาท

3,001-4,000 บาท

4,001-5,000 บาท

5,001-6,000 บาท

6,000 บาท ขึ้นไป

5. ภูมิลำเนา

กรุงเทพมหานคร

ภาคเหนือ

ภาคกลาง, ภาคตะวันตก

ภาคใต้

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคตะวันออก

สำหรับผู้วิจัย

1. ( )

2. ( )

3. ( )

4. ( )

5. ( )

6.อาชีพของผู้ปกครอง

- รับราชการ พนักงานบริษัทเอกชน
- ธุรกิจส่วนตัว รับจ้างทั่วไป
- อื่นๆ(ระบุ).....

สำหรับผู้วิจัย
6. ( )

7.ผู้อุปการะ

- บิดา มารดา
- บิดา-มารดา ญาติ(ระบุ).....
- อื่นๆ(ระบุ).....

7. ( )

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

(กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด)

ประเด็นการสำรวจความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	
8. ด้านการเรียนการสอน						
8.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ						8.1 ( )
8.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์						8.2 ( )
8.3 การเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง						8.3 ( )
8.4 การเรียนการสอนเหมาะสมกับหลักสูตรการศึกษา						8.4 ( )

ประเด็นการสำรวจความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	สำหรับ ผู้วิจัย
8.5 มีกิจกรรมเสริมในการประกอบการเรียน						8.5 ( )
9. ด้านกิจกรรมนักศึกษา						
9.1 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้						9.1 ( )
9.2 มีกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีต่อสถาบัน						9.2 ( )
9.3 มีงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างเพียงพอ						9.3 ( )
9.4 มีการจัดให้นักศึกษาทำกิจกรรมร่วมกับสถาบันอื่น						9.4 ( )
9.5 มีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาทำกิจกรรมในการพัฒนาชุมชน						9.5 ( )
10. ด้านสภาพแวดล้อม						
10.1 มีจำนวนห้องเรียนที่เพียงพอ						10.1 ( )
10.2 ห้องเรียนมีความทันสมัย						10.2 ( )
10.3 สถานที่เรียนมีความสะอาด เรียบร้อย						10.3 ( )
10.4 มีอุปกรณ์ไฮดรอลิกที่คุณภาพ อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ดีเสมอ						10.4 ( )
10.5 สภาพห้องน้ำมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะ						10.5 ( )
10.6 พื้นที่ในมหาวิทยาลัยมีความกว้างขวาง						10.6 ( )
10.7 บรรยากาศภายในมหาวิทยาลัยมีความสงบร่มรื่น						10.7 ( )
10.8 มีจำนวนห้องพักนักศึกษาที่เพียงพอ						10.8 ( )
10.9 หอพักมีความสะอาด เรียบร้อย						10.9 ( )
10.10 ขนาดของห้องพักมีความเหมาะสม						10.10 ( )

ประเด็นการสำรวจความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	สำหรับผู้วิจัย
10.11 มีคุณลักษณะที่คงทนต่อการใช้งาน						10.11 ( )
10.12 การให้บริการของเจ้าหน้าที่หอพักที่มีอรรถาศัยที่ดี						10.12 ( )
11. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก						
11.1 ความเร็วในการใช้อินเตอร์เน็ต						11.1 ( )
11.2 การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนที่เพียงพอ						11.2 ( )
11.3 มีพื้นที่จัดจักรยานที่เพียงพอ						11.3 ( )
11.4 ห้องสมุดมีข้อมูลให้ค้นหาได้เพียงพอต่อความต้องการ						11.4 ( )
11.5 มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ช่วยในการเดินทางไปยังอาคารเรียน						11.5 ( )
12. ด้านโอกาสในการศึกษาต่อ						
12.1 สถาบันมีการสนับสนุนในการศึกษาต่อ						12.1 ( )
12.2 สถาบันมีการประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อ						12.2 ( )
12.3 สถาบันมีการจัดฝึกอบรมให้แก่นักศึกษาที่สนใจศึกษาต่อ						12.3 ( )
12.4 สถาบันให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาที่ต้องการไปศึกษาต่างประเทศ						12.4 ( )
12.5 สถาบันมีการจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ศึกษาต่อ						12.5 ( )
13. ด้านโอกาสในการทำงาน						
13.1 สถาบันมีการประชาสัมพันธ์บริษัทต่างๆที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษา						13.1 ( )

ประเด็นการสำรวจความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	สำหรับผู้วิจัย
13.2 สถาบันมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการเข้าทำงาน						13.2 ( )
13.3 สถาบันมีการส่งเสริมความรู้ความสามารถของนักศึกษาเพื่อใช้ในการทำงาน						13.3 ( )
13.4 สถาบันมีการจัดหลักสูตรการฝึกงานให้แก่นักศึกษา						13.4 ( )
13.5 สถาบันมีการนำผู้ประกอบการธุรกิจมาเป็นวิทยากรในการบรรยายความรู้และประสบการณ์						13.5 ( )

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันต่อสถาบันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

(กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด)

ประเด็นการสำรวจความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	สำหรับผู้วิจัย
14. ด้านทัศนคติ						
14.1 ท่านรู้สึกภูมิใจที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยศิลปากร						14.1 ( )
14.2 ท่านคำนึงถึงข้อดีของสถาบันอยู่เสมอ						14.2 ( )
14.3 ท่านรู้สึกว่าการหาสถานที่ที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งในการศึกษาหาความรู้						14.3 ( )

ประเด็นการสำรวจความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	
14.4 ท่านรู้สึกว่ามีหลายแห่งนี้เป็นสถาบันที่ดีที่จะมีโอกาสในการทำงาน						14.4 ( )
14.5 สถาบันทำให้ท่านมีการพัฒนาในด้านสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน และ พี่น้อง						14.5 ( )
15. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน						
15.1 ท่านรู้สึกต้องการตอบแทนสถาบัน						15.1 ( )
15.2 ท่านจะสนับสนุนสถาบันให้บุคคลอื่นเข้ามาศึกษาต่อ						15.2 ( )
15.3 ท่านจะแนะนำสถาบันในทางที่ดีให้แก่ผู้อื่น						15.3 ( )
16. ด้านการมีส่วนร่วม						
16.1 ท่านรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกับสถาบัน						16.1 ( )
16.2 ท่านรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการช่วยรักษาสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน						16.2 ( )
16.3 ท่านรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถาบันในทางวิชาการ						16.3 ( )
16.4 ท่านรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถาบันในทางสังคม						16.4 ( )

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล นางสาวภัทรา ดำรงไทย
 ที่อยู่ 16 ถนนสุขาวดี อำเภอบ้านโป่ง ตำบลบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี 70110
 ประวัติการศึกษา
 พ.ศ. 2543 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา โรงเรียนคูสตีวิทยา จังหวัดราชบุรี
 พ.ศ. 2549 สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนโพธิสารพิทยากร
 จังหวัดกรุงเทพมหานคร
 พ.ศ. 2553 ศึกษาต่อระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล นางสาวอรพรรณ อินทโต
 ที่อยู่ 735 ซอยเพชรเกษม69 แขวงหลักสอง เขตบางแค กรุงเทพฯ 10160
 ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2543 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา โรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค
 จังหวัดกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2549 สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์
 จังหวัดกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2553 ศึกษาต่อระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี